

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року,
Протокол № 1

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2024 року
м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»**

м. Хмельницький
2024

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни		3-5
1.2.	Лекції		5-8
1.3.	Семінарські (практичні) заняття		9-39
1.4.	Самостійна робота студентів		39-40
1.4.1.	Завдання по темам		40-51
1.5.	Індивідуальні завдання		51-55
1.6.	Підсумковий контроль		55-58
2.	Схема нарахування балів		58-59
3.	Рекомендовані джерела		59-61
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		61

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак)	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Господарські суди в Україні, їх завдання і функції. Поняття та принципи ГПП. Юрисдикція господарських судів.	8	2	2	-	-	4	8	1	-	-	-	7
2.	Склад господарського суду. Учасники судового процесу. Співвідношення інституту доказування та процесуальних строків в господарському процесі.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
3.	Відшкодування судових витрат в господарському процесі. Судові виклики і повідомлення. Заходи забезпечення позову.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
4.	Форми господарського судочинства. Відкриття провадження у справі та основні вимоги до форми та змісту заяв по суті справи.	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7

5.	Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Розгляд господарської справи по суті. Фіксування судового процесу.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
6.	Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень. Апеляційний та касаційний перегляд судових рішень крізь призму доступу до правосуддя.	12	2	2	-	-	8	12	1	2	-	-	9
7.	Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
8.	Проведення у справах про оскарження рішень третейських судів, видача наказів на виконання рішень третейських судів. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7

9.	Розгляд господарських справ про банкрутство та справи у спорах з майновими вимогами до боржника з урахуванням особливостей Кодексу України з процедур банкрутства.	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Всього годин:		90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	-	74

1.2. Лекції

№ з/п лекції	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Лекція 1. Тема 1. Господарські суди в Україні, їх завдання і функції. Поняття та принципи ГПП. Юрисдикція господарських судів.	2
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6. 1.7. 1.8. 1.9. 1.10. 1.11. 1.12. 1.13. 1.14. 1.15.	Законодавство, що регулює діяльність господарських судів. Завдання і функції господарських судів. Система господарських судів України. Правовий статус суддів господарських судів. ГПП як наука. Поняття, предмет, метод ГПП. Система ГПП. Господарські процесуальні правовідносини. Принципи ГПП. Право на звернення до господарського суду. Правнича допомога. Справи, що відносяться до юрисдикції господарських судів. Територіальна юрисдикція (підсудність). Виключна підсудність господарських справ. Процесуальні особливості передачі справи за підсудністю до іншого суду.	
2.	Лекція 2. Тема 2. Склад господарського суду. Учасники судового процесу. Співвідношення інституту доказування та процесуальних строків в господарському процесі.	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Суб'єктивний склад сторін господарського спору. Фізична особа як сторона господарського спору. Докази та доказування в господарському процесі. Порядок подання доказів; витребування доказів. Процесуальні строки вчинення дій з подання доказів, наслідки їх пропуску та продовження.	

3.	Лекція 3. Тема 3. Відшкодування судових витрат в господарському процесі. Судові виклики повідомлення. Заходи забезпечення позову.	2
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6. 3.7. 3.8.	Види судових витрат. Витрати на професійну правничу допомогу. Особливості розподілу судових витрат. Правила відшкодування понесених судових витрат стороною. Судові виклики і повідомлення та офіційне оприлюднення оголошень у справах. Заходи процесуального примусу Забезпечення позову (підстави, заходи, зустрічне забезпечення, скасування забезпечення позову) Вимоги до порядку подання заяви про забезпечення позову.	
4.	Лекція 4. Тема 4. Форми господарського судочинства. Відкриття провадження у справі та основні вимоги до форми та змісту заяв по суті справи.	2
4.1. 4.2. - - - 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7.	Особливості розгляду спорів за правилами наказного провадження. Позовне провадження: - Загальне позовне провадження. - Спрощене позовне провадження. - Малозначні справи. Особливості розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження. Види заяв по суті та вимоги до їх оформлення. Подання позовної заяви. Залишення позовної заяви без руху. Повернення позову та відкриття провадження у справі.	
5.	Лекція 5. Тема 5. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Розгляд господарської справи по суті. Фіксування судового процесу.	2
5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5. 5.6. 5.7. 5.8. 5.9. 5.10. 5.11. 5.12.	Правові підстави врегулювання спору. Припинення врегулювання господарського спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Загальні положення розгляду господарської справи. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Загальний порядок фіксування судового засідання технічними засобами. Правові заходи фіксування судового засідання. Залишення позову без розгляду. Зупинення провадження у справі.	

5.13.	Закриття провадження.	
6.	Лекція 6. Тема 6. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень. Апеляційний та касаційний перегляд судових рішень крізь призму доступу до правосуддя.	2
6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5. 6.6. 6.7. 6.8. 6.9.	Правила звернення судових рішень до виконання. Відстрочення, розстрочення виконання судового рішення. Поворот виконання рішень, постанов. Заміна сторони виконавчого провадження. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому порядку. Порядок подання апеляційних та касаційних скарг. Межі перегляду справ в апеляційній та касаційній інстанції Повноваження суду апеляційної та касаційної інстанції Зміст постанов суду апеляційної та касаційної інстанції	
7.	Лекція 7. Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.	2
7.1. 7.2. 7.3.	Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Право на звернення із скаргою до суду та вирішення даної скарги в суді. Строки для звернення із скаргою.	
8.	Лекція 8. Тема 8. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, видача наказів на виконання рішень третейських судів. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.	2
8.1. 8.2. 8.3. 8.4.	Оскарження рішення третейського суду. Судовий розгляд справи про оскарження рішення третейського суду. Особливості видачі наказу на примусове виконання рішення третейського суду. Порядок розгляду заяви про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду. Відновлення втраченого судового провадження в господарській справі. Підсудність судам справ за участю іноземних осіб. Судове доручення, виконання доручення іноземного суду, виконання в Україні судових доручень іноземних судів.	
9.	Лекція 9. Тема 9. Розгляд господарських справ про банкрутство та	2

	справи у спорах з майновими вимогами до боржника з урахуванням особливостей Кодексу України з процедур банкрутства.	
9.1.	Поняття банкрутства крізь призму Кодексу України з процедур банкрутства.	
9.2.	Особливості провадження у справі про банкрутство.	
9.3.	Судові процедури, які застосовуються до боржника.	
9.3.1.	Розпорядження майном боржника.	
9.3.2.	Санація боржника.	
9.3.3.	Ліквідаційна процедура.	
9.4.	Новели КУзПБ, зокрема, відновлення платоспроможності фізичної особи.	
Усього		18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1.

Тема 1. Господарські суди в Україні, їх завдання і функції. Поняття та принципи ГПП. Юрисдикція господарських судів.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття, предмет, метод, система господарського процесуального права.
2. Принципи господарського процесуального права.
3. Предметна і суб'єктна юрисдикція.
4. Інстанційна юрисдикція.
5. Територіальна юрисдикція (підсудність).
6. Виключна підсудність господарських справ.
7. Процесуальні особливості передачі справи за підсудністю до іншого суду.

Практичні завдання

Завдання 1.

Прокурор м. Львів в інтересах держави в особі Львівської міської ради (м.Львів) звернувся до господарського суду з позовом до Державного підприємства «Радгосп- завод «Львів», про припинення права постійного користування землею належній йому на підставі Державного акту на право постійного користування землею серії І-ЗК № 222/88, зареєстрованого у книзі записів державних актів на право постійного користування землею від 23.01.1991 за № 31, та з похідними вимогами про скасування як зазначеного Державного акту, так і запису про його реєстрацію. Ухвалою господарського суду було відмовлено у прийнятті позовної заяви з посиланням на те, що зазначена заява не підлягає розгляду у порядку господарського судочинства.

Дайте оцінку діям суду.

За якими критеріями визначається юрисдикція господарських судів?

Завдання 2.

Акціонерне товариство комерційний банк звернулося з позовом до господарського суду про стягнення солідарно з товариства з обмеженою відповідальністю "СВЗ " та Іванова Сергія Валерійовича 100 000 грн., з яких 50 000 грн. – заборгованість за кредитом, 25000 грн. – заборгованість по процентам за користування кредитом, 20 000 грн. – пеня за несвоєчасність виконання зобов'язань за договором, 5000 грн. – заборгованість по комісії за користування кредитом

Визначити коло правовідносин.

Охарактеризуйте структуру правовідносин.

Чи відноситься даний спір до юрисдикції господарського суду?

Як вчинити має суд при надходженні даної заяви?

Завдання 3.

Позивач звернувся до господарського суду Хмельницької області з позовом до відповідача – ПАТ «Обрій», м. Київ, в особі відокремленого підрозділу - «обслуговуючий кооператив «Обрій» м. Хмельницький, з вимогою про поновлення договору нерухомості, яка перебуває на балансі відокремленого підрозділу. Суд відкрив провадження у справі.

Визначити коло правовідносин.

Охарактеризуйте структуру правовідносин.

Чи правильно вчинив суд ?

Якщо ні, то які дії варто вчинити?

Завдання 4.

ТОВ "Мега" (м. Хмельницький) звернулось з позовом до державного підприємства "Зета" (м. Миколаїв) про стягнення за договором (укладеним у м. Тернополі). Позовні матеріали містять відомості, що становлять державну таємницю.

Визначити коло правовідносин.

Охарактеризуйте структуру господарських правовідносин.

До підсудності якого господарського суду належить вирішення вказаного спору?

Тестові завдання.

1. Господарський процесуальний кодекс виділяє наступні види юрисдикції господарських судів:

А) предметна та суб'єктна юрисдикція;

Б) інстанційна юрисдикція;

В) територіальна юрисдикція;

Г) всі відповіді правильні.

2. Визначте, що означає поняття «юрисдикція»:

А) компетенція спеціально уповноважених органів судової влади

здійснювати правосуддя в формі визначеного законом виду судочинства та

щодо визначеного кола правовідносин;

Б) компетенція держави щодо вирішення судових питань;

В) коло питань, віднесених до вирішення лише державними органами;

Г) коло питань, віднесених до вирішення лише судовими органами.

3. Інстанційна юрисдикція визначає:

А) який суд розглядає справу у першій інстанції, який – у другій, і т.д.;

Б) який суд розглядає справу за територіальною ознакою;

В) який суд розглядає справу за суб'єктивним складом;

Г) всі відповіді правильні.

4. Предметна юрисдикція означає:

А) окремі спірні правовідносини;

Б) характер спірних матеріальних правовідносин;

В) коло справ, що виникають з господарських правовідносин;

Г) коло питань, що виникають з правовідносин суб'єктів господарювання.

5. Суб'єктна юрисдикція характеризується:

А) суб'єктивним складом правовідносин;

Б) складом правовідносин, віднесених до розгляду тим чи іншим судом;

В) суб'єктивним складом правовідносин;

Г) складом правовідносин, віднесених до розгляду тими чи іншими органами.

6. Спир, який відноситься до юрисдикції господарського суду...

А) не може бути переданий сторонами на вирішення третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу;

Б) може бути переданий сторонами на вирішення третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу;

В) може бути переданий сторонами на вирішення третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу за рішенням Верховного Суду;

Г) може бути переданий сторонами на вирішення третейського суду або міжнародного комерційного арбітражу за рішенням лише Ради суддів.

7. Територіальна юрисдикція (підсудність) – це:

А) компетенція конкретного суду щодо розгляду конкретних справ;

Б) компетенція із розгляду справ однорідними судами залежно від території, на яку їхня юрисдикція поширюється;

В) компетенція конкретного суду щодо розгляду справ на окремій території;

Г) компетенція конкретного суду щодо розгляду визначеного кола справ на визначеній території.

8. До юрисдикції господарських судів НЕ відносяться:

А) справи у спорах про захист ділової репутації;

Б) справи у спорах про затвердження планів санації боржника до відкриття провадження у справах про банкрутство;

В) справи у спорах про встановлення цін на продукцію;

Г) справи у спорах щодо векселів, які використовуються у податкових та митних правовідносинах.

9. Справи про визнання торгівельної марки добре відомою розглядає:

А) Вищий суд з питань інтелектуальної власності;

Б) Касаційний господарський суд;

В) суд загальної юрисдикції;

Г) Господарський суд м. Києва.

10. До виключної підсудності віднесені справи у спорах:

А) про право на морські і повітряні судна, судна внутрішнього плавання, космічні об'єкти;

Б) у яких відповідачем є КМУ, НБУ, Рахункова палата та ін.. ОДВ;

В) пов'язаних з емісією, розміщенням або погашенням цінних паперів;

Г) всі відповіді правильні.

Методичні рекомендації.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу є: господарський суд, господарське судочинство, юрисдикція господарського суду, підсудність, передача справ з одного суду до іншого,

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) юрисдикція господарських судів;
- 2) предметна юрисдикція;
- 3) суб'єктна юрисдикція;
- 4) інстанційна юрисдикція;
- 5) територіальна юрисдикція;
- 6) підсудність господарських справ;
- 7) передача справи за підсудністю до іншого суду.

Семінарське заняття 2.

Тема 2. Склад господарського суду. Учасники судового процесу. Співвідношення інституту доказування та процесуальних строків в господарському процесі.

Питання для усного опитування та дискусії

10. Суб'єктивний склад сторін господарського спору.
11. Фізична особа як сторона господарського спору.
12. Докази та доказування в господарському процесі.
13. Порядок подання доказів; витребування доказів.
14. Процесуальні строки вчинення дій з подання доказів, наслідки їх пропущення та продовження.

Практичні завдання

Завдання 1.

Позивач звернувся до Господарського суду Тернопільської області із позовом до відповідача про стягнення суми 80 000,00 грн. заборгованості, в тому числі суму 70 000,00 грн. основного боргу, 500,00 грн. інфляційних втрат за період прострочення та 500,00 грн. 3% річних, посилаючись на порушення умов договору купівлі- продажу № 21-09/12 від 20 травня 2018 року вимог ст.ст. 525, 526, 692 Цивільного кодексу України та ст. 193 Господарського кодексу України.

В обґрунтування позовних вимог позивач вказує на невиконання відповідачем взятих на себе по договору зобов'язань щодо оплати поставленого товару, внаслідок чого в нього виникла та рахується заборгованість за поставлений товар, яка станом на момент звернення до суду з даним позовом складає суму 80 000,00 грн. Крім того, за порушення строків оплати поставленого товару просить суд стягнути з відповідача 1 528,00 грн. інфляційних втрат за період прострочення та 1 806,03 грн. 3% річних.

Як стверджує позивач на виконання умов договору поставки товару позивачем поставлено, а відповідачем отримано товар, факт продажу товару Позивачем, та його отримання Відповідачем 12.07.2019 року підтверджується видатковою накладною № 2 від 12.07.2019 року на суму 156 888 грн., в т.ч. ПДВ 26148,00 грн., яку Позивач передав разом із товаром Відповідачу, проте, останнім підписану накладну із своєї сторони не повернув.

За доводами позивача продаж товару Позивачем та його отримання Відповідачем 17.06.2019 року підтверджується видатковою накладною № 3 від 17.06.2019 року на суму 133 596,00 грн., яку Позивач передав разом із товаром Відповідачу, проте, останнім підписану накладну повернуто Позивачу також не було.

На виконання умов договору відповідачем проводилась часткова оплата товару, у зв'язку з чим у відповідача виникла та рахується заборгованість в сумі 70 000,00 грн.

Рішенням суду у задоволенні позову відмовлено повністю.

Дайте правову оцінку діям суду.

Які належні та допустимі докази проведення господарської операції можуть бути надані суду?

На Вашу думку, чи правильно вчинив суд в даній справі?

Завдання 2.

При розгляді господарського спору судом було встановлено, що позов подано до неналежного відповідача. Позивач згоди на заміну неналежного відповідача не дав, але суд за своєю ініціативою в порядку ч.2 ст. 48 ГПК виніс ухвалу про заміну неналежного відповідача. Прийняте у справі рішення було оскаржене сторонами в апеляційному порядку.

Чи є право суду на заміну неналежного відповідача безумовним? Чи підлягають скарги сторін задоволенню?

Завдання 3.

Упродовж судового розгляду суддя господарського суду в одному з представників відповідача впізнав заступника декана з наукової роботи юридичного факультету, який він закінчив понад 10 років тому. Вважаючи, що є обставини, які викликають неможливість його участі у справі, суддя заявив самовідвід.

Чи правильні дії судді? Як вирішуються питання про відвід чи самовідвід судді господарського суду?

Завдання 4.

ПП звернулося до місцевого господарського суду з вимогою про стягнення збитків та визнання недійсним договору, укладеного з ТОВ. До позовної заяви було надано низку письмових доказів. В процесі розгляду справи судом була винесена ухвала, в якій зазначалося про необхідність подання позивачем додаткових доказів за наведеним переліком. Позивач відмовився їх надавати, пославшись на їх відсутність. Свою позицію обґрунтував тим, що суд, може і повинен самостійно витребувати зазначені докази у осіб, які ними володіють, в т.ч. і у відповідача, встановивши тим самим у справі об'єктивну істину. Натомість суд розглянув справу за наявними в ній матеріалами. Позивачу в задоволенні позову відмовив. Рішення обґрунтував тим, що судочинство у господарських судах

здійснюється на засадах змагальності, а тому кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень ГПК.

*Надайте правову оцінку діям позивача та суду.
Чи є правомірним рішення суду?*

Завдання 5.

Південно-західна залізниця видала вантаж ПП «Крок» без перевірки. Після розкриття контейнера підприємство виявило недостачу вантажу і звернулося до залізниці з вимогою видати вантаж з перевіркою та оформленням її результатів комерційним актом.

*До якого виду оказів належить комерційний акт?
Чи може і чи повинна в цьому разі недостача товару підтверджуватися іншими доказами?*

Завдання 6.

В підтвердження обставин викладених у позові заявником подано заяву свідка, що ґрунтуються на повідомленні інших осіб. В свою чергу, відповідачем подано до суду заяву про виклик такого свідка для допиту, оскільки обставини, викладені в заяві свідка, суперечать іншим доказам.

*Чи є необхідність викликати даного свідка для допиту?
Як повинен вчинити суд при подачі заяв свідків?*

Завдання 7.

Відповідачем разом з запереченням на відповідь на відзив подано клопотання про витребування доказів судом у державної установи, яка не є учасником справи. У вказаному клопотанні зазначався доказ, який витребується та обставини, які може підтвердити останній. Суд витребував відповідні докази.

*Чи правильно вчинив суд?
Яким судовим рішенням оформляється витребування доказів?
Які дії повинен вчинити суд при надходженні даного клопотання?*

Завдання 8.

Суд відкрив провадження у справі та встановив відповідачу строк для подання відзиву на позов до 15.02.2018 року, а позивачу - строк для подання відповіді на відзив до 25.02.2018 року. На виконання даної ухвали відповідачем 15.02.2018 р подано відзив на позов, а позивачем відповідь на відзив – 26.02.2018 р.

*Яким судовим рішенням оформляється відкриття провадження у справі?
Які дії може вчинити суд при надходженні даних заяв?*

Тестові завдання.

1. До складу учасників господарського процесу входять:
А) сторони;
Б) треті особи;
В) органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб;

Г) всі відповіді правильні.

2. *Хто є учасниками в наказному провадженні?*

- А) кредитор і відповідач;
- Б) позивач і відповідач;
- В) заявник і боржник;
- Г) завник та заінтересована особа.

3. *Учасники справи мають право:*

- А) виявляти повагу до суду та до інших учасників судового процесу;
- Б) надавати суду повні і достовірні пояснення з питань, які ставляться судом, а також учасниками справи в судовому засіданні;
- В) ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, копії, одержувати копії судових рішень;
- Г) всі відповіді правильні.

4. *Продовжіть речення: «Учасники справи зобов'язані ...»:*

- А) сприяти своєчасному, всебічному, повному та об'єктивному встановленню всіх обставин справи;
- Б) оскаржувати судові рішення у визначених законом випадках;
- В) ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, копії, одержувати копії судових рішень;
- Г) подавати докази.

5. *В якій формі учасники справи мають подавати скарги, заяви по суті, якщо позов чи інші документи були подані в електронній формі?*

- А) виключно в письмовій формі;
- Б) виключно в електронній формі;
- В) на розсуд учасника справи;
- Г) законодавство не регулює дане питання.

6. *Докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування – це:*

- А) достатні докази;
- Б) достовірні докази;
- В) повні докази;
- Г) належні докази.

7. *Які обставини не потребують доказування?*

- А) задокументовані;
- Б) загальновідомі;
- В) які містять таємницю;
- Г) всі відповіді вірні.

8. *Який документ складається при огляді доказів за їх місцезнаходженням?*

- А) опис доказів;
- Б) постанова;
- В) ухвала;
- Г) протокол.

9. *Речовими доказами є:*

- А) господарський договір;

- Б) висновок судового експерта;
- В) забракована продукція;
- Г) копія рішення господарського суду м. Києва.

10. *Особа, яка проводить судову експертизу, це:*

- А) судовий експерт;
- Б) спеціаліст;
- В) адвокат;
- Г) криміналіст.

11. *Хто має право подавати докази до суду?*

- А) позивач;
- Б) відповідач;
- В) треті особи, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору;
- Г) всі учасники справи.

12. *Чи є висновок судового експерта для господарського суду обов'язковим?*

- А) у всіх випадках є обов'язковим;
- Б) він взагалі не являється доказом у справі;
- В) суд оцінює його за своїм внутрішнім переконанням;
- Г) є обов'язковим, якщо на це наполягає будь-яка сторона спору.

13. *Засобами забезпечення доказів є:*

- А) допит свідка;
- Б) заборона вчиняти певні дії;
- В) проведення експертизи;
- Г) всі відповіді правильні.

14. *Чи є доказом висновок експерта у галузі права?*

- А) ні, він має тільки консультативний характер;
- Б) так, є доказом;
- В) є доказом, за рішенням суду;
- Г) доказом, за рішенням сторін.

15. *Яким судом здійснюється забезпечення доказів до подання позовної заяви?*

- А) судом, який розглядає справу;
- Б) судом першої інстанції;
- В) будь-яким судом, якому доручено забезпечення доказів;
- Г) судом першої інстанції за місцезнаходженням засобу доказування.

Методичні рекомендації.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу є: докази, належність доказів, допустимість доказів, достовірність доказів, достатність доказів, покази свідків, експертиза, витребування доказів, письмове опитування учасників справи як свідків, поновлення та продовження процесуальних строків.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 8) належність доказів;
- 9) допустимість доказів;
- 10) достовірність доказів;

- 11) достатність доказів;
- 12) випадки поновлення процесуальних строків;
- 13) витребовування доказів;
- 14) призначення експертизи судом;
- 15) отримання доказів в мережі «Інтернет»;
- 16) звільнення від доказівання ;
- 17) покази свідків.

Семінарське заняття 3.

Тема 3. Відшкодування судових витрат в господарському процесі. Судові виклики і повідомлення. Заходи забезпечення позову.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Види судових витрат.
2. Витрати на професійну правничу допомогу.
3. Особливості розподілу судових витрат.
4. Правила відшкодування понесених судових витрат стороною.
5. Судові виклики і повідомлення та офіційне оприлюднення оголошень у справах.
6. Заходи процесуального примусу.
7. Забезпечення позову (підстави, заходи, зустрічне забезпечення, скасування забезпечення позову.)
8. Вимоги до порядку подання заяви про забезпечення позову.

Практичні завдання

Завдання 1.

Позивачем під час звернення до суду з позовом визначено розмір понесених судових витрат в розмірі 12000,00 грн. На підтвердження розміру таких витрат надано договір про надання адвокатських послуг та розрахунок вартості послуг. Будь-яких інших доказів позивачем не надано. Судом за результатами розгляду спору позовні вимоги задоволено в повному обсязі.

- Які правила розподілення судових витрат за результатами вирішення судового спору?
Який розмір витрат на правову допомогу підлягає покладенню на відповідача?
Якими доказами підтверджується фактичне понесення судових витрат?*

Завдання 2.

Судом відкрито провадження за позовом ПАТ „А”. В підготовчому засіданні суд залишив позовну заяву позивача без розгляду у зв'язку з надходженням від ПАТ „А” відповідної заяви. Відповідач подав до суду заяву про відшкодування понесених ним судових витрат у зв'язку з неправомірними діями позивача.

Чи можливе стягнення з позивача в даному випадку понесених відповідачем судових витрат?

Якщо так, які обставини підлягають доказуванню з боку відповідача?

Завдання 3.

Позивач звернувся до суду з позовом про стягнення з відповідача 10000,00 грн. заборгованості за договором, а також 20000, 00 грн. витрат на правову допомогу адвокатів. Сума витрат на адвокатів складалася із вартості консультацій п'яти адвокатів, а також їхніх витрат на проїзд та проживання у місті, де знаходився суд.

Які критерії мають враховуватись при визначенні співрозмірності понесених витрат на правову допомогу адвоката?

Які дії в даному випадку має вчинити суд у випадку задоволення позову?

Тестові завдання.

1. *Який процесуальний документ є наслідком вирішення господарським судом питання про судові витрати?*

- А) ухвала про роз'яснення судового рішення;
- Б) ухвала про виправлення описки;
- В) додаткове рішення;
- Г) окрема ухвала.

2. *Судові витрати складаються:*

- А) з судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи;
- Б) з державного мита та судового збору;
- В) тільки з судового збору;
- Г) тільки з витрат пов'язаних з розглядом справи.

3. *До витрат пов'язаних з розглядом справи належать витрати:*

- А) на професійну правничу допомогу;
- Б) пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертизи;
- В) пов'язані з витребуванням доказів, проведення огляду доказів та їх місцезнаходження, забезпечення доказів;
- Г) всі відповіді правильні.

4. *Яким нормативно - правовим документом визначається розмір судових витрат, порядок його сплати?*

- А) Господарським процесуальним Кодексом;
- Б) Законом України «Про судовий збір»;
- В) Декретом КМУ «Про державне мито»;
- Г) Бюджетним Кодексом.

5. *На який рахунок суд може зобов'язати сторони внести попередньо визначену суму судових витрат?*

- А) на поточний рахунок суду;
- Б) на депозитний рахунок суду;
- В) кошти вносяться готівкою в канцелярію;
- Г) дане питання не регулюється законодавством.

6. *На кого покладаються витрати у разі задоволення позовних вимог?*

- А) на відповідача;
- Б) на позивача;
- В) пропорційно на обидві сторони;
- Г) на державу.

7. *Чи повертається судовий збір позивачу у разі укладення мирової угоди до прийняття рішення у справі?*

- А) так, 50 відсотків судового збору, сплаченого при поданні позову;
- Б) так, повну суму сплаченого судового збору при поданні позову;
- В) ні, не повертаються;

Г) дане питання не регулюється законодавством.

Методичні рекомендації.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: судові витрати, судовий збір, витрати на правничу допомогу, розподіл судових витрат, витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів, залученням (викликом) свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів, проведенням експертиз, ціна позову, забезпечення позову.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) витрати на правничу допомогу;
- 2) розподіл судових витрат;
- 3) витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів;
- 4) витрати, пов'язані з залученням (викликом) свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів, проведенням експертиз;
- 5) підстави для забезпечення позову;
- 6) порядок подання заяви про забезпечення позову, її зміст та форма;
- 7) розгляд заяви про забезпечення позову, зустрічне забезпечення позову та його скасування.

Семінарське заняття 4.

Тема 4. Форми господарського судочинства. Відкриття провадження у справі та основні вимоги до форми та змісту заяв по суті справи.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Особливості розгляду спорів за правилами наказного провадження.
2. Позовне провадження:
3. Загальне позовне провадження.
4. Спрощене позовне провадження.
5. Малозначні справи.
6. Особливості розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження.
7. Види заяв по суті та вимоги до їх оформлення.
8. Подання позовної заяви.
9. Залишення позовної заяви без руху.
10. Повернення позову та відкриття провадження у справі.

Практичні завдання

Завдання 1.

Позивач подав до господарського суду заяву про забезпечення позову шляхом накладення арешту на всі рахунки відповідача, обґрунтовуючи необхідність застосування цього заходу потенційною можливістю ухилення відповідача від виконання судового рішення.

Якими повинні бути процесуальні дії судді?

Які є підстави для застосування господарським судом заходів до забезпечення позову?

У яких межах господарський суд вправі накласти арешт на кошти відповідача?

Завдання 2.

Позивач звернувся до суду з позовом про стягнення з товариства 1500,00 грн. дивідендів, які товариство вчасно не виплатило. До позовної заяви додав заяву з проханням проводити розгляд спору за правилами спрощеного позовного провадження у зв'язку з незначною сумою боргу. Судом в ухвалі про відкриття провадження відмовлено в задоволенні клопотання про розгляд справи в спрощеному судовому провадженні та постановлено розглядати спір за правилами загального позовного провадження.

Які справи підлягають розгляду в порядку спрощеного позовного провадження?

Яким чином вирішується питання про розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження?

Чи правомірно вчинив суд?

Завдання 3.

Банк звернувся до суду із заявою про видачу судового наказу про стягнення з товариства боргу по кредитному договору, а саме, тіла кредиту, процентів, комісії, пені та штрафу. Судом постановлено ухвалу про відмову в видачі судового наказу в частині пені та штрафу, в іншій частині видано судовий наказ, текст якого надіслано боржнику.

Як процедура розгляду заяв про видачу судового наказу?

За якими вимогами можуть видаватися судові накази?

Чи правомірно вчинив суд?

Завдання 4.

Судом відкрито провадження у справі та встановлено відповідачу строк для подання відзиву на позов – до 15.10.2018 року. Відповідачем подано відзив 01.11.2018 року без клопотання про продовження пропущеного процесуального строку. В подальші судові засідання відповідач не з'являвся та клопотань не надсилав.

Які вимоги до відзиву на позов?

Які дії повинен вчинити суд?

Чи вправі суд вирішити спір по суті в даному випадку?

Завдання 5.

Позивач подав до суду позовну заяву, у якій просив суд скасувати рішення міської ради про надання в оренду земельної ділянки третій особі, а також стягнути з юридичної особи заборгованість за договором купівлі-продажу.

Яким вимогам повинна відповідати позовна заява?

Як підстави залишення позовної заяви без руху?

Які дії в даному випадку повинен вчинити суд?

Завдання 6.

Судом постановлено ухвалу про залишення позовної заяви без руху та надано позивачу строк до 01.11.2018 року для усунення вказаних в ухвалі недоліків. У зв'язку з ненадходженням доказів усунення недоліків, 02.11.2018 року суд повернув позовну заяву без розгляду. 03.11.2018 року на адресу суду засобами поштового зв'язку від позивача надійшли докази усунення недоліків позовної заяви, при цьому, згідно відмітки на поштовому конверті, докази були здані на пошту 30.10.2018 року.

Який порядок залишення позовної заяви без руху?

Чи вірно вчинив суд в даному випадку?

Завдання 7.

За результатами розгляду заяви про видачу наказу судом видано судовий наказ від 01.10.2018 року та надіслано його текст боржнику. Протягом 10 днів від боржника надійшла заява про скасування наказу, яка мотивована тим, що така заборгованість не обліковується на підприємстві. Суд дійшов висновку про безпідставність заяви про скасування наказу та видав судовий наказ від 11.10.2018 року про стягнення боргу з боржника, оригінал якого надійслав стягувачу.

Чи вірно вчинив суд?

Яка процедура розгляду заяв про скасування судового наказу?

Завдання 8.

Позивач подав позовну заяву про стягнення з відповідача 2000,00 грн. боргу за договором. Клопотання про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження позивачем не надано.

Чи вправі суд самостійно вирішувати питання про розгляд спору в порядку спрощеного позовного провадження?

Які дії має вчинити суд?

Завдання 9.

Ухвалою суду відкрито провадження у справі та постановлено здійснювати розгляд за правилами спрощеного позовного провадження. Під час судового засідання позивач подав заяву свідка. Відповідач, в свою чергу, заявив клопотання про його виклик.

Які правила розгляду справ в порядку спрощеного позовного провадження?

Які дії повинен вчинити суд?

Тестові завдання.

1. Що не є заявою по суті справи?

- А) позовна заява;
- Б) відзив на позовну заяву;
- В) заперечення;
- Г) клопотання.

2. Що не зазначається у позовній заяві?

- А) відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору;
- Б) ціна позову;
- В) зміст позовних вимог;
- Г) підстави звільнення від сплати судового збору.

3. Хто вказує ціну позову?

- А) відповідач;
- Б) представник позивача;
- В) позивач;
- Г) суддя.

4. У якій формі може подаватися позовна заява до господарського суду?

- А) усно;
- Б) електронний варіант;
- В) у письмовій формі;

Г) поштою.

5. Хто надсилає відзив до суду?

- А) позивіч;
- Б) відповідач;
- В) третя особа;
- Г) відзив до суду не надсилається.

6. Коли виникає право на позов?

- А) із дня, коли особа подала позовну заяву до суду;
- Б) із дня, коли суддя прийняв позовну заяву;
- В) із дня, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення свого права;
- Г) із дня, коли особа надіслала сторонам копію позовної заяви та доданих до неї документів.

7. Які обов'язкові реквізити повинна містити позовна заява?

- А) найменування суду першої інстанції, найменування та відомості сторін, ціна позову, зміст позовних вимог, додатки;
- Б) найменування суду першої інстанції, найменування сторін та відомості про них, зміст позовних вимог, виклад обставин, що обґрунтовують вимоги, додатки, розрахунок суми судових витрат;
- В) найменування суду першої інстанції, найменування сторін та відомості про них, ціна позову, зміст позовних вимог, виклад обставин, що обґрунтовують вимоги, відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору, та про забезпечення доказів, додатки, розрахунок суми судових витрат, підтвердження позивача про те, що ним не подано іншого позову;
- Г) позивач на власний розсуд подає позовну заяву, у якій зазначає необхідні реквізити.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: судовий наказ, заявник, боржник, зміст судового наказу, позовна заява, відзив на позов, заперечення на відзив на позов, пояснення третіх осіб, предмет позову, підстава позову, об'єднання позовних вимог, позивач, відповідач, треті особи, учасники справи, відкриття провадження у справі, залишення позовної заяви без руху.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) форма і зміст заяви про видачу судового наказу;
- 2) форма і зміст позовної заяви;
- 3) підготовче провадження;
- 4) правила розгляду справи по суті;
- 5) форма і зміст позовної заяви;
- 6) відкриття провадження у справі;
- 7) залишення позовної заяви без руху;
- 8) строки усунення недоліків в позовній заяві;
- 9) повернення позовної заяви без розгляду.

Семінарське заняття 5.

Тема 5. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Розгляд господарської справи по суті. Фіксування судового процесу.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Правові підстави врегулювання спору.
2. Припинення врегулювання господарського спору за участю судді.
3. Відмова позивача від позову.
4. Мирова угода.
5. Загальні положення розгляду господарської справи.
6. Відкриття розгляду справи по суті.
7. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
8. Судові дебати та ухвалення рішення.
9. Загальний порядок фіксування судового засідання технічними засобами.
10. Правові заходи фіксування судового засідання.
11. Залишення позову без розгляду.
12. Зупинення провадження у справі.
13. Закриття провадження.

Практичні завдання

Завдання 1.

Ухвалою суду від 28.05.2019 р. поновлено провадження у справі та призначено судовий розгляд справи по суті на 20 червня 2019 р.

Представником відповідача до початку судового засідання подано заяву, за змістом якої просить повернутися до розгляду справи у підготовчому провадженні, залучити до участі у справі як третіх осіб без самостійних вимог на предмет спору – Закарпатську митницю ДФС та мале підприємство «Надія».

Наполягаючи на залученні Закарпатської митниці ДФС до участі у справі як третьої особи, посилається, зокрема, на те, що предметом позову є стягнення позивачем коштів за послуги створеного ним місця доставки митних вантажів, яке має статус зони митного контролю (ЗМК), та щодо якого Закарпатською митницею ДФС (Чопська митниця Міндоходів) укладено з ТОВ «Веринал» (позивачем) договір про співпрацю.

Наполягаючи на залученні МП «Надія» до участі у справі як третьої особи посилається, зокрема, на те, що земельна ділянка території місця прибуття під кодом 305-002-1-1, стягнення плати за використання якої є предметом даного спору, перебуває в оренді позивача та МП «Надія», єдиним власником і директором якої Вігула М.М., представник позивача у даній справі. У спірний період ТОВ «Гарба» сплачувалися кошти з призначенням платежу «оплата за стоянку» також на користь МП «Надія». Отже, вважає необхідним з'ясування у даній справі на території котрого із зазначених суб'єктів перебували автомобілі відповідача.

Представник позивача заперечує проти залучення третіх осіб до участі у справі і вважає, що відносини ТОВ «Веринал» Закарпатської митниці ДФС не мають стосунку до спірних у даній справі відносин сторін.

Суд, вирішуючи заяву відповідача, вивчивши матеріали справи, заслухавши пояснення представників сторін, дійшов висновку про підставність заяви відповідача в частині необхідності повернення до підготовчого засідання у справі, залучення до участі у справі Закарпатської митниці ДФС третьою особою без самостійних вимог на предмет спору.

Надайте правову оцінку діям суду щодо залучення до участі у справі третьої особи без самостійних вимог та повернення до підготовчого провадження.

Тестові завдання.

1. В якому випадку сторона не може скористатись правом на участь у режимі відео конференції?

- А) при проведенні врегулювання спору за участі судді у формі закритої наради;
- Б) у разі, якщо такою стороною є прокурор, що має статус позивача;
- В) у разі відсутності згоди на таку участь інших учасників справи;
- Г) при розгляді справи при закритому судовому засіданні.

2. Які з наведених учасників наділені правом на укладення мирової угоди?

- А) орган місцевого самоврядування, що звернувся до суду за захистом прав і інтересів іншої особи;
- Б) учасник юридичної особи з часткою 10% статутного капіталу товариства, що звернувся до суду в інтересах такої юридичної особи з позовом про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі її посадовою особою;
- В) орган державної виконавчої влади, що звернувся до суду за захистом прав і інтересів іншої особи.

3. Яка з наведених позовних заяв не може бути залишена без розгляду у разі коли особа, в інтересах якої подано позов, не підтримує заявлені позовні вимоги?

- А) про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі її посадовою особою, що подана власником цієї юридичної особи в її інтересах;
- Б) про розірвання договору, що подана учасником цієї юридичної особи в її інтересах;
- В) про визнання недійсним договору купівлі-продажу акцій, що подана акціонером юридичної особи в її інтересах;
- Г) про визнання недійсним рішення загальних зборів, яким заподіяно збитки юридичній особі, що подана учасником юридичної особи в її інтересах.

4. В якому випадку суддя зобов'язаний зупинити провадження у справі?

- А) у випадку надходження заяви про відвід судді;
- Б) у випадку направлення до іншого суду судового доручення щодо збирання доказів;
- В) у випадку прийняття рішення про врегулювання спору за участю судді;
- Г) у випадку прийняття ухвали про тимчасове вилучення доказів державним виконавцем для дослідження.

5. В якому випадку суддя має право зупинити провадження у справі?

- А) вручення виклику до суду чи інших документів до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави;
- Б) залучення експерта з питань права;
- В) перегляду судового рішення у подібних правовідносинах (в іншій справі) у касаційному порядку колегією суддів.

6. Під час розгляду справи про визнання недійсним рішення загальних зборів господарського товариства по суті позивач подав заяву про залишення позову без розгляду. Які процесуальні дії може вчинити суд?

- А) залишити позов без розгляду;
- Б) закрити провадження у справі;
- В) повернути позов позивачу;
- Г) відмовити у задоволенні клопотання і розглядати справу по суті.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: врегулювання спору за участю судд, відмова позивача від позову, мирова угода сторін, загальні положення розгляду справи по суті, судове засідання, участь у

судовому засіданні в режимі відео конференції, відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати та ухвалення рішення, фіксування судового процесу, залишення позову без розгляду, зупинення і закриття провадження у справі.

Семінарське заняття 6.

Тема 6. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень

Питання для усного опитування та дискусії

1. Правила звернення судових рішень до виконання.
2. Відстрочення, розстрочення виконання судового рішення.
3. Поворот виконання рішень, постанов.
4. Заміна сторони виконавчого провадження.
5. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому порядку.

Практичні завдання

Завдання 1.

Господарським судом 01.10.2017 року ухвалено рішення про стягнення з підприємства заборгованості в розмірі 100000,00 грн. 15.09.2019 року від підприємства надійшла заява про відстрочення виконання рішення суду, у якій боржник просить суд відстрочити виконання судового рішення до 15.01.2020 року.

*Яка процедура подання заяв про відстрочення виконання рішення суду?
Які дії в даному випадку повинен вчинити суд?*

Завдання 2.

Судом 01.10.2017 року ухвалено рішення про стягнення з ТОВ 10000,00 грн. У травні 2018 року ТОВ реорганізовано шляхом злиття з ТДВ. Стягувач за рішенням суду від 01.10.2017 року подав заяву про заміну сторони виконавчого провадження на правонаступника ТОВ – ТДВ.

*Яка процедура заміни сторони виконавчого провадження?
Які дії в даному випадку повинен вчинити суд?*

Тестові завдання.

1. Рішення, ухвали, постанови господарського суду, що набрали законної сили, є обов'язковими на всій території України і виконуються у порядку, встановленому:

- А) Законом України «Про виконавче провадження»;
- Б) Господарським процесуальним кодексом України;
- В) Цивільним процесуальним кодексом України;
- Г) Господарським кодексом України та іншими нормативно-правовими актами.

2. На підставі чого здійснюється виконання судового рішення?

- А) на підставі наказу, виданого судом, який розглядав справу як суд касаційної інстанції;
- Б) на підставі ухвали, виданої судом, який розглядав справу як суд першої інстанції;
- В) на підставі наказу, виданого судом, який розглядав справу як суд першої інстанції;
- Г) на підставі рішення, виданого судом, який розглядав справу як суд першої інстанції.

3. Протягом якого строку виконавчий документ вноситься до Єдиного державного реєстру виконавчих документів?

- А) протягом трьох днів після набрання судовим рішенням законної сили;
- Б) протягом десяти днів після набрання судовим рішенням законної сили;
- В) протягом п'яти днів після набрання судовим рішенням законної сили;
- Г) протягом одного місяця з дня набрання судовим рішенням законної сили.

4. Що, із нижче переліченого, має стояти на місці пропуску: «Суд, який видав виконавчий документ, може за заявою ..... виправити помилку, допущену при його оформленні або видачі, чи визнати виконавчий документ таким, що не підлягає виконанню»?

- А) боржника;
- Б) стягувача або боржника;
- В) стягувача;
- Г) заінтересованої особи.

5. У який строк розглядається заява про встановлення або зміну способу або порядку виконання, відстрочення або розтрочення виконання судового рішення?

- А) у десятиденний строк з дня її надходження;
- Б) у семиденний строк з дня її надходження;
- В) не пізніше наступного дня з дня надходження заяви;
- Г) негайно після надходження.

6. Що враховує суд, вирішуючи питання про відстрочення чи розтрочення виконання судового рішення?

- А) ступінь вини відповідача у виникненні спору;
- Б) матеріальний стан фізичної особи;
- В) стихійне лихо, інші надзвичайні події;
- Г) всі відповіді правильні.

7. Який розмір судового збору за подання заяви про поворот виконання?

- А) 0.1% прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- Б) судовий збір не сплачується;
- В) 0.4% мінімальної заробітної плати;
- Г) 0.1% мінімальної заробітної плати.

8. За чийм поданням може бути постановлена ухвала про тимчасове обмеження фізичної особи у праві виїзду за межі України?

- А) за поданням державного виконавця;
- Б) за поданням державного нотаріуса;
- В) за поданням державного або приватного виконавця;
- Г) за поданням приватного виконавця.

9. Що, із нище переліченого, має стояти на місці пропуску: «За результатами розгляду скарги суд постановляє.....»?

- А) ухвалу;
- Б) рішення;
- В) вирок;
- Г) постанову.

10. На кого можуть покладатися судові витрати, пов'язані з розглядом скарги?

- А) на заявника, якщо було постановлено рішення про відмову в задоволенні його скарги;
- Б) на орган державної виконавчої служби;
- В) на приватного виконавця, якщо було постановлено ухвалу про задоволення скарги заявника;
- Г) всі відповіді правильні.

11. Чи може бути поновлено судом пропущений строк для подання скарги?

- А) не може;
- Б) може, але з поважних причин;
- В) може бути поновлено в будь-якому випадку;
- Г) дане питання не врегульовано ГПК України.

12. Протягом скількох днів орган державної виконавчої служби, приватний виконавець повідомляють суд і заявника про виконання ухвали, постановленої за результатами розгляду скарги?

- А) не пізніше ніж у десятиденний строк з дня її постановлення;
- Б) не пізніше ніж у двадцятиденний строк з дня її одержання;
- В) не пізніше ніж у десятиденний строк з дня її одержання;
- Г) не пізніше ніж у семиденний строк з дня її постановлення.

13. Що, із нижче зазначеного, має стояти на місці пропуску: «Неявка учасників справи та інших осіб..... для вирішення питання про заміну сторони виконавчого провадження»?

- А) є перешкодою;
- Б) не є перешкодою;
- В) у зал судових засідань є допустимою;
- Г) допускається у випадках, передбачених ГПК України.

14. Чи мають право сторони укласти мирову угоду в процесі виконання?

- А) мають право;
- Б) не мають право;
- В) мають право, але суд може відмовити у затвердженні мирової угоди у процесі виконання рішення;
- Г) дане питання не врегульовано ГПК України.

15. Відстрочка – це:

- А) господарська операція, що передбачає родаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах рострочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під відсоток;
- Б) відкладення або перенесення виконання рішення на новий строк, який визначається господарським судом;
- В) стадія відтворення сукупного суспільного продукту;
- Г) розподіл засобів виробництва, що переноситься на визначений строк.

16. На підставі чого суд вирішує питання про поворот виконання рішення?

- А) за наявності відповідної заяви сторони;
- Б) на підставі рішення державного виконавця;
- В) на підставі рішення приватного виконавця;
- Г) за наявності клопотання сторони.

17. Протягом якого строку може бути подана заява про поворот виконання?

- А) протягом одного року з дня ухвалення відповідного рішення суду апеляційної інстанції;
- Б) протягом одного року з дня ухвалення рішення при новому розгляді справи;
- В) протягом одного року з дня ухвалення відповідного рішення суду касаційної інстанції;
- Г) всі відповіді правильні.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: розстрочення судового рішення, відстрочення судового рішення, зупинення виконання судового рішення, сторона виконавчого провадження, державний виконавець, приватний виконавець, мирова угода в процесі виконання, зупинення виконання судового рішення, заміна сторони виконавчого провадження.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) форма і зміст скарги на дії державного/приватного виконавця;
- 2) заява про заміну сторони виконавчого провадження;
- 3) відстрочення виконання судового рішення;
- 4) розстрочення виконання судового рішення;
- 5) поворот виконання рішення, постанови;
- 6) тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України;
- 7) підсудність справ.

Семінарське заняття 7.

Тема 6. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень. Апеляційний та касаційний перегляд судових рішень крізь призму доступу до правосуддя.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Порядок подання апеляційних та касаційних скарг.
2. Межі перегляду справ в апеляційній та касаційній інстанції.
3. Повноваження суду апеляційної та касаційної інстанції.
4. Зміст постанов суду апеляційної та касаційної інстанції.

Практичні завдання

Завдання 1.

Апеляційна інстанція скасувала рішення місцевого господарського суду Миколаївської області та залишила позов без розгляду (Рішенням місцевого господарського суду були задоволені позовні вимоги ТОВ «Будінвест» про стягнення з відповідача ПАТ «Побут» заборгованості за подані послуги.)

Скасовуючи рішення, апеляційна інстанція послалася на те, що його було прийнято без повного та всебічного дослідження усіх необхідних доказів. Було встановлено, що ухвалою суду позивач був зобов'язаний надати документи, якими він повинен був підтвердити підстави та розмір позовної суми, однак ці документи суду не були представлені. Незважаючи на невиконання позивачем зазначених вимог суду, рішення по справі було прийняте.

Чи правомірне скасування рішення?

Якими є повноваження апеляційної інстанції?

Завдання 2.

Господарський суд ухвалив рішення про відмову в задоволенні позову. Апеляційна інстанція вказане рішення скасувала та задовольнила позов, стягнувши з відповідача 250000,00 грн. заборгованості. На виконання постанови апеляційного суду видано судовий наказ, який стягувач пред'явив до виконання. Під час здійснення виконавчого провадження стягувач не погодився з діями державного виконавця та подав відповідну скаргу до апеляційного суду.

*Який порядок подання та розгляду скарг на дії ДВС?
Які дії слід вчинити суду апеляційної інстанції?*

Завдання 3.

Позивач, не погоджуючись із рішенням місцевого суду, подав апеляційну скаргу, у якій також просив суд апеляційної інстанції зупинити виконання рішення суду першої інстанції.

*Який суб'єкт наділений повноваженнями зупиняти виконання судового рішення?
Як має вчинити суд апеляційної інстанції?*

Завдання 4.

Суд першої інстанції ухвалив рішення про задоволення позову та стягнув на користь позивача заборгованість. Відповідач подав апеляційну скаргу. Під час апеляційного провадження відповідачем повністю сплачено заборгованість перед позивачем.

*Які повноваження суду апеляційної інстанції?
Як дії має вчинити суд апеляційної інстанції?*

Тестові завдання.

1. Банк «Бенккомпані» звернувся до суду з позовом до ТОВ «Білінгво» про стягнення заборгованості за кредитним договором. ТОВ «Білінгво» подало зустрічний позов про визнання вказаного договору недійсним, який було прийнято до спільного розгляду з первісним. Після початку розгляду справи по суті позивач подав заяву про відмову від первісного позову, що була прийнята судом. Які процесуальні дії може вчинити суд?

- А) залишити первісний позов без розгляду та прийняти рішення по суті спору за зустрічним позовом;
- Б) залишити первісний та зустрічний позови без розгляду;
- В) закрити провадження за первісним та зустрічним позовами;
- Г) закрити провадження за первісним позовом та прийняти рішення по суті спору за зустрічним позовом.

2. Окремо від рішення суду першої інстанції НЕ може бути оскаржена в апеляційному порядку ухвала суду першої інстанції про:

- А) відмову у видачі судового наказу;
- Б) затвердження мирової угоди;
- В) призначення експертизи;
- Г) відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі.

3. Зазначте, протягом якого строку подається апеляційна скарга на рішення суду:

- А) двадцяти днів;
- Б) десяти днів;

- В) п'ятнадцяти днів;
- Г) тридцяти днів.

4. *Вкажіть, що НЕ може бути додано до апеляційної скарги:*

- А) докази сплати судового збору;
- Б) докази надсилання копії скарги іншій стороні у справі;
- В) рішення або ухвала, що оскаржується;
- Г) довіреність або інший документ, що посвідчує повноваження представника, якщо скарга подана представником і в справі немає підтвердження його повноважень.

5. *Протягом якого строку особа, яка подала апеляційну скаргу, має право доповнити чи змінити її?*

- А) протягом розумного строку;
- Б) протягом строку на апеляційне оскарження;
- В) протягом трьох днів з дня подання апеляційної скарги;
- Г) протягом десяти днів з дня подання апеляційної скарги.

6. *Що мають право подати учасники справи до відкриття апеляційного провадження?*

- А) зауваження;
- Б) заперечення;
- В) мирову угоду;
- Г) застереження.

7. *Про повернення апеляційної скарги постановляється:*

- А) ухвала, яка може бути оскаржена в касаційному порядку;
- Б) ухвала, яка не підлягає оскарженню в касаційному порядку;
- В) рішення;
- Г) постанова.

8. *До якого суду подається апеляційна скарга?*

- А) до суду першої інстанції;
- Б) до суду апеляційної інстанції;
- В) до суду касаційної інстанції;
- Г) до будь-якого суду на вибір заявника.

9. *Вкажіть, протягом якого строку подається апеляційна скарга на ухвалу суду?*

- А) 20 днів з дня її проголошення;
- Б) 7 днів з дня її проголошення;
- В) 10 днів з дня її проголошення;
- Г) 30 днів з дня її проголошення.

10. *Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частину судового рішення, то строк касаційного оскарження повинен:*

- А) обчислюватися з дня складання повного судового рішення;
- Б) дорівнювати загальному строку на касаційне оскарження;
- В) дорівнювати десяти дням;
- Г) дорівнювати тридцяти дням.

11. *Продовжіть твердження: «Подавши касаційну скаргу, особа ...»*

- А) не має права доповнювати чи змінювати її протягом строку на касаційне оскарження;
- Б) має право лише доповнювати її протягом строку на касаційне оскарження;

- В) має право лише змінювати її протягом строку на касаційне оскарження;
- Г) має право доповнити чи змінити її протягом строку на касаційне оскарження.

12. *Із запропонованих варіантів відповідей оберіть той, який логічно доповнюватиме наступне твердження: «Касаційна скарга реєструється у день її надходження до суду касаційної інстанції та не пізніше наступного дня передається...»*

- А) судді-доповідачу;
- Б) судді;
- В) колегії суддів;
- Г) секретарю судді.

13. *Касаційна скарга реєструється:*

- А) через день після надходження до суду касаційної інстанції;
- Б) через три дні після надходження до суду касаційної інстанції;
- В) у день її надходження до суду касаційної інстанції;
- Г) через сім днів після надходження до суду касаційної інстанції.

14. *Про повернення касаційної скарги постановляється:*

- А) ухвала;
- Б) постанова;
- В) рішення;
- Г) протокол.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: апеляційна скарга, постанова суду апеляційної інстанції, касаційна скарга, постанова суду касаційної інстанції, Верховний Суд, відзив на апеляційну скаргу, відзив на касаційну скаргу, Європейський суд з прав людини.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) форма та зміст апеляційної скарги;
- 2) форма та зміст касаційної скарги;
- 3) доступ до правосуддя в практиці Європейського суду з прав людини.

Семінарське заняття 8.

Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.

Тема 8. Проведення у справах про оскарження рішень третейських судів, видача наказів на виконання рішень третейських судів. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
2. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

3. Право на звернення із скаргою до суду та вирішення даної скарги в суді. Строки для звернення із скаргою.
4. Оскарження рішення третейського суду. Судовий розгляд справи про оскарження рішення третейського суду.
5. Особливості видачі наказу на примусове виконання рішення третейського суду. Порядок розгляду заяви про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду.
6. Відновлення втраченого судового провадження в господарській справі.
7. Підсудність судам справ за участю іноземних осіб. Судове доручення, виконання доручення іноземного суду, виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

Практичні завдання

Завдання 1.

Рішенням господарського суду від 23.06.2019 р. позовні вимоги Компанії «Горизонт» задоволено повністю, стягнуто з фізичної особи - підприємця Іванова Івана Івановича на користь Компанії заборгованість за оренду приміщення у розмірі 180 000,72 грн., та у відшкодування судових витрат – суму 2700,30 грн. На виконання вказаного рішення 22.07.2019 судом видано наказ.

23.01.2020 р. до господарського суду надійшла заява Фізичної особи – підприємця Іванова І.І. про перегляд рішення за ново виявленими обставинами. У вказаній заяві заявник стверджує, що 22.01.2019 р. після ознайомлення з матеріалами справи йому стало відомо про Акт приймання – передавання орендованого майна від 27.02.2016 р., згідно з яким орендар (відповідач у даній справі) передав, а орендодавець (позивач у справі) прийняв орендоване приміщення, розташоване за адресою: м. Тернопіль, вул. Проїзна 3 а. Вказує, що з вказаного акту вбачається відсутність заборгованості по оплаті комунальних послуг та інших платежів. Отже, кожна з сторін погоджується з належним передаванням приміщення, відсутності заборгованості з орендної плати і підтверджують відсутністю взаємних претензій з приводу виконання умов Договору оренди № 04/04 від 22.06.2015 р. Крім того зазначає, що пунктом 6 Акту від 27.07. 2017 р. зафіксовано дату повернення відповідачем позивачу орендованого приміщення – 27.02. 2017 р. Оскільки він не брав участі у судових засіданнях під час розгляду даної справи у суді, та йому не було відомо про обставини та матеріали даної справи, вказані обставини стали відомі йому тільки 22.01.2019 р., після ознайомлення з матеріалами даної справи. На думку відповідача вказані обставини є істотними обставинами, які мають важливе значення для вирішення даної справи, а, отже, і перегляду за нововиявленими обставинами.

Дайте оцінку вказаним обставинам.

Чи є дані обставини ново виявленими?

Яке, на Вашу думку, може бути рішення суду за результатами розгляду вказаної заяви?

Завдання 2.

У господарському суді розглядалася справа про повернення безпідставно набутого майна. Відповідач заперечував проти позову, посилаючись на наявність усної домовленості між позивачем та відповідачем про передачу цього майна відповідачу на зберігання. Оскільки достатніх доказів укладання такого договору відповідач не надав, господарський суд відмовив у задоволенні позову.

Через вісім місяців відповідач звернувся до господарського суду з заявою про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, посилаючись на наявність письмового пояснення колишнього керівника позивача, яким підтверджується укладання договору зберігання.

Чи може бути за таких умов прийнята заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами?

Завдання 3.

Відповідач МП «Віолла» звернувся із заявою до місцевого господарського суду Хмельницької області про перегляд рішення за нововиявленими обставинами. Такою підставою він вважає документи, які не були прийняті судом як докази при вирішенні справи. В задоволенні заяви було відмовлено.

Чи правомірною відмова? Що закон вважає нововиявленою обставиною?

Тестові завдання.

1. Яким судом розглядається заява про перегляд за нововиявленими або виключними обставинами судового рішення у зв'язку з встановленням міжнародною судовою установою порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні цієї справи судом ?

- А) судом апеляційної інстанції;
- Б) відповідним міжнародним судом;
- В) Верховним судом;
- Г) судом, який ухвалив рішення.

2. Особа, яка подала заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, може відмовитися від такої заяви:

- А) після розгляду справи у судовому засіданні;
- Б) до початку розгляду справи у судовому засіданні;
- В) безпосередньо під час розгляду справи у судовому засіданні;
- Г) відмова не дозволяється.

3. Які наслідки настають при відмові позивача від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами до початку розгляду справи?

- А) суд закриває провадження за нововиявленими обставинами;
- Б) суд залишає заяву без розгляду;
- В) суд розглядає справу за нововиявленими обставинами по суті;
- Г) суд зупиняє провадження до компенсації заявником витрат, понесених іншими учасниками процесу.

4. Які судові акти виносяться за результатами перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами?

- А) виключно ухвала;
- Б) рішення, ухвала, постанова;
- В) постанова рішення, судовий наказ;
- Г) ухвала, рішення.

5. Протягом якого строку суддя перевіряє відповідність заяви вимогам ГПК?

- А) протягом п'яти днів після надходження заяви до суду;
- Б) протягом десяти днів після надходження заяви до суду;
- В) протягом п'ятнадцяти днів після надходження заяви до суду;
- Г) протягом двадцяти днів після надходження заяви до суду.

6. Оберіть із переліку той варіант відповіді, який би логічно доповнював дане твердження та не суперечив чинному ГПК України: «Судове рішення, ухвалене за

результатами перегляду судового рішення за ново виявленими або виключними обставинами, може бути переглянута на ... підставах».

- А) загальних;
- Б) спеціальних;
- В) специфічних;
- Г) виняткових.

7. Нововиявлена обставина- це обставина, яку господарський суд не міг врахувати при розгляді справи, оскільки:

- А) вона не була і не могла бути відома господарському суду та зв'язнику;
- Б) про існування обставини стало відомо лише після прийняття відповідного судового акта;
- В) вона з'явилася після прийняття відповідного судового акта;
- Г) її не було досліджено при розгляді справи.

8. Зазначте, що відбувається із заявою про перегляд судового рішення за нововиявленими чи виключними обставинами, якщо вона не оформлена відповідно до вимог, встановлених законодавством:

- А) реєструється у день її надходження;
- Б) не реєструється;
- В) обов'язково підлягає судовому розгляду;
- Г) залишається без руху.

9. Який строк передбачений для розгляду заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами?

- А) протягом тридцяти днів з дня відкриття провадження за заявою;
- Б) протягом шестидесяти днів з дня надходження заяви;
- В) протягом шестидесяти днів з дня відкриття провадження за виключними обставинами;
- Г) протягом розумного строку, обґрунтованого заявником.

10. Яка процесуальна дія виключається з переліку повноважень суду апеляційної інстанції за результатами перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами?

- А) скасування судового рішення з закриттям провадження у справі;
- Б) скасування судового рішення з залишенням позову без розгляду;
- В) скасування судового рішення з зупиненням провадження у справі;
- Г) скасування судового рішення з передачею справи на новий розгляд іншому складу суду.

11. Яким судом може бути скасовано рішення третейського суду ?

- А) господарським судом за місцем розгляду справи третейським судом;
- Б) апеляційним адміністративним судом за місцем розгляду справи третейським судом;
- В) апеляційним господарським судом за місцем розгляду справи третейським судом;
- Г) третейським судом за місцем розгляду справи.

12. В якому випадку строк, пропущений для подачі заяви про скасування рішення третейського суду підлягає поновленню?

- А) за наявності заяви щодо згоди учасників третейського провадження;
- Б) при подачі заявником клопотання та визнання судом причин пропуску строку поважними;
- В) у будь-якому випадку, при подачі заяви про скасування рішення третейського суду;
- Г) за наявності заяви щодо відновлення пропущеного строку.

13. Яким судом може бути видано наказ на примусове виконання рішення третейського суду?

- А) апеляційним адміністративним судом за місцем знаходження відповідача;
- Б) господарським судом за місцем порушення провадження у третейській справі;
- В) апеляційним господарським судом за місцем розгляду третейського спору;
- Г) третейським судом, який виніс рішення.

14. У випадку ненадання постійно діючим третейським судом відповідної справи які дії має вчинити господарський суд щодо заяви про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду?

- А) розглянути заяву про видачу судового наказу і відмовити у його видачі;
- Б) повернути заяву про видачу судового наказу;
- В) відмовити у видачі наказу;
- Г) зупинити провадження у заяві про видачу судового наказу.

15. Які справи можуть розглядати третейські суди?

- А) у спорах що пов'язані з державною таємницею;
- Б) у спорах про визнання недійсними нормативно-правових актів;
- В) про стягнення заборгованості за договором поруки;
- Г) про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.

16. ТОВ «Кін» не брав участі в розгляді третейського спору, але його було зобов'язано здійснити певні дії на користь позивача. В який строк ТОВ «Кін» має право оскаржити рішення третейського суду?

- А) протягом 10 днів з дня, ухвалення рішення третейського суду;
- Б) протягом 30 днів з дня отримання повідомлення про ухвалення рішення третейським судом;
- В) в розумний строк, не визначений законом;
- Г) протягом 90 днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про ухвалення рішення третейського суду.

17. Що повинен зробити національний суд у разі надходження від іноземного суду прохання про особисту присутність учасників судового розгляду під час виконання судового доручення?

- А) вчинити певну дію без участі відповідної особи;
- Б) отримати згоду на таку участь від інших учасників процесу;
- В) вирішити питання про надання згоди на таку участь;
- Г) відмовити у задоволенні прохання.

18. Яким чином виконується доручення іноземного суду, якщо особа, якій необхідно вручити документи, позбавлена волі на певний строк?

- А) шляхом надсилання судом документу до адміністрації місця тримання особи;
- Б) шляхом виклику та штампування такої особи до суду, на який покладено обов'язок виконання такого доручення;
- В) шляхом особистого вручення документу працівником дипломатичної установи відповідної держави у місці перебування особи;
- Г) шляхом електронного повідомлення за місцем перебування (утримання) особи.

19. Якій з наведених осіб вручається виклик до суду за дорученням іноземного суду?

- А) особисто фізичній особі під розписку;
- Б) будь-якій фізичній особі, яка мешкає за адресою, зазначеною у дорученні;
- В) виключно представнику фізичної особи;
- Г) працівнику відділу кадрів за місцем роботи фізичної особи.

20. Чим підтверджується факт виконання доручення іноземного суду?

- А) ухвалою суду;
- Б) актом, складеним працівниками канцелярії суду;
- В) доповідною запискою;
- Г) протоколом судового засідання.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: нововиявлені або виключні обставини, заява про перегляд рішення за нововиявленими або виключними обставинами, подання та розгляд скарги, оскарження рішення третейського суду, видача наказу на примусове виконання рішення третейського суду, процесуальні права і обов'язки іноземних осіб.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 1) ознаки нововиявлених або виключних обставин;
- 2) строк для звернення до господарського суду із заявою про перегляд рішення за нововиявленими або виключними обставинами;
- 3) порядок перегляду рішення за нововиявленими або виключними обставинами;
- 4) форма і зміст заяви за нововиявленими або виключними обставинами;
- 5) право на звернення із скаргою до суду;
- 6) форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду;
- 7) порядок видачі наказу на примусове виконання рішення третейського суду;
- 8) форма і зміст заяви про видачу наказу на примусове рішення третейського суду;
- 9) порядок відновлення втраченого судового провадження в господарській справі;
- 10) форма і зміст заяви про відновлення втраченого судового провадження;
- 11) підсудність судам справ за участю іноземних осіб;
- 12) заява про відкриття провадження у справі про банкрутство;
- 13) відмова у відкритті провадження;
- 14) процедура розпорядження майном;
- 15) санація боржника;
- 16) ліквідаційна процедура;
- 17) відновлення платоспроможності фізичної особи.

Семінарське заняття 9.

Тема 9. Розгляд господарських справ про банкрутство, та справи у спорах з майновими вимогами до боржника з урахуванням особливостей Кодексу України з процедур банкрутства.

Питання для усного опитування та дискусії

8. Поняття банкрутства крізь призму Кодексу України з процедур банкрутства.
9. Особливості провадження у справі про банкрутство.

10. Судові процедури, які застосовуються до боржника.
  - 10.1. Розпорядження майном боржника.
  - 10.2. Санація боржника.
  - 10.3. Ліквідаційна процедура.
11. Новели КУзПБ, зокрема, відновлення платоспроможності фізичної особи.

Практичні завдання

Завдання 1.

Фізична особа Петров В.М. (ідентифікаційний номер: 2145896347) звернувся до суду із заявою про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника.

Ухвалою суду від 21.08.2020 року заяву Петрова В.М.(ідентифікаційний номер 2145896347) про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність залишено без руху.

Встановлено строк десять днів з дня вручення ухвали на усунення недоліків заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність та зазначено спосіб усунення недоліків заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність шляхом подання до суду: копій документів про вчинені боржником (протягом року до дня подання заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність) правочини щодо належного йому нерухомого майна, цінних паперів, часток у статутному капіталі, транспортних засобів та угоди на суму не менше 30-ти розмірів мінімальної заробітної плати; доказів авансування боржником на депозитний рахунок суду винагороди керуючому реєструризацією за три місяці виконання повноважень.

Дайте оцінку вказаним обставинам.

Що має бути додано до заяви про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність боржника?

Завдання 2.

На стадії розгляду справи по суті від відповідача надійшла заява про зупинення провадження у справі у зв'язку з порушенням справи про банкрутство останнього. Позивач заперечив щодо зупинення з мотивів відсутності вказаної підстави в ГПК України. Вирішіть дану ситуацію з посиланням на норми законодавства.

Завдання 3.

Автоматизованою системою відбору арбітражних керуючих визначено арбітражного керуючого Іванова. Проте, від нього у визначений строк не надійшла заява про участь. Які дії суду в даному випадку?

Комітет кредиторів звернувся до суду з проханням усунути арбітражного керуючого Іванова від виконання функцій розпорядника майна. Іншої кандидатури комітетом не запропоновано. Судом усунуто арбітражного керуючого Іванова від виконання функцій розпорядника майна. Яка процедура призначення іншого розпорядника?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми є: банкрутство, грошове зобов'язання, боржник, кредитор, арбітражний керуючий, керуючий реалізацією, керуючий реструктуризацією, керуючий санацією, ліквідатор, неплатоспроможність, реструктуризація боргів боржника, мораторій.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- 18) заява про відкриття провадження у справі про банкрутство;
- 19) відмова у відкритті провадження;
- 20) процедура розпорядження майном;
- 21) санація боржника;
- 22) ліквідаційна процедура;
- 23) відновлення платоспроможності фізичної особи.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є важливою складовою частиною навчального процесу та має на меті закріплення та поглиблення знань і навичок, одержаних на усіх видах навчальних занять; підготовку до наступних занять, іспиту, формування культури розумової праці з чинними правовими нормами, законодавством та практикою його застосування. Під час самостійної роботи уточнюється коло питань, що підлягають вивченню по темі, аналізується та вивчається нормативний матеріал, наукові джерела, виконуються завдання.

Самостійна робота студента виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички з навчальної дисципліни. Відповіді на питання повинні бути стисло законспектовані з обов'язковими посилання на використані джерела.

Самостійна робота студентів має бути логічно пов'язана з іншими видами навчальних занять. Однак вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми не бажано починати з самостійної роботи студентів.

Від якості самостійної підготовки студентів залежить якість семінарських занять, глибина їх теоретичного змісту й активність студентів.

Самостійна робота є методом глибокого вивчення і творчого засвоєння студентами навчальної програми.

Перевірка самостійної роботи студентів здійснюється викладачами, які проводять семінарські заняття з навчальної дисципліни.

Викладач може обрати один з наступних способів перевірки самостійної роботи:

- проведення перевірки конспектів опрацьованої літератури, яка рекомендується для вивчення теми навчальної дисципліни;

- фронтального усного опитування;

- письмового опитування;

- проведення тестування з вивчених тем;

- розв'язування ситуаційних завдань до навчальної дисципліни.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Питання самостійної роботи виносяться на поточний і підсумковий семестровий контроль. Для самостійної роботи студентів з кожної теми надається рекомендована література з якою студенти повинні ознайомитися для якісного виконання завдань на самостійну підготовку.

Загальні методичні рекомендації щодо самостійної роботи студентів:

1. Ознайомитися із питаннями, що виносяться на самостійне вивчення студентами.

2. Уважно прочитати матеріал, викладений на лекції і занотований студентами до відповідної теми.

3. Ознайомитися із рекомендованою літературою до відповідної теми (як до семінарського заняття, так і самостійної роботи) і розширити одержані знання під час лекційного заняття (обсяг представлень про конкретні предмети і явища, що входять у сферу регулювання приватним правом).

4. За бажанням студент може підготувати коротке повідомлення (до десяти хвилин) з найбільш складного і цікавого питання.

5. У випадку необхідності студент може скористатися індивідуальними консультаціями викладача, який читає лекції, а також викладача, який проводить семінарські заняття у навчальній групі.

1.4.1. Завдання по темам

Однією із форм занять, під час яких студенти набувають знань та умінь з дисципліни «Господарське процесуальне право», є практичні заняття. Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого аналізуються основні теоретичні положення в межах предмета дисципліни, формуються навички і вміння їх практичного застосування через індивідуальне виконання відповідно сформульованих завдань. Основними завданнями практичного заняття є поглиблення та уточнення знань, здобутих на лекціях і в процесі самостійної роботи; набуття первинного досвіду застосування норм права, що регулюють відносини банкрутства, а також судової практики; закріплення вже набутих навичок роботи з нормативними та процесуальними документами.

Структурно практичне заняття передбачає попередній контроль знань, навичок і умінь студентів; формулювання загальної проблеми та її обговорення за участю студентів; розв'язання задач та їх обговорення.

До кожного практичного заняття пропонуються питання для розгляду і питання для самоконтролю, задачі і/або завдання, які потрібно опрацювати. Відповіді на питання заслуховуються і обговорюються під час заняття, аналізуються на прикладах, а також з'ясовуються шляхом вирішення задач і завдань.

Належна підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання конспекту лекцій з дисципліни та відповідного законодавства до теми. Рекомендована література допомагає здійснити теоретичну підготовку та виконати задачі і завдання.

Тема 1. Господарські суди в Україні, їх завдання і функції. Поняття та принципи ГПП. Юрисдикція господарських судів.

Практичні завдання

Завдання 1.

Порівняйте структуру місцевих та апеляційних судів. Чи відрізняється вона від структури Верховного Суду?

Завдання 2.

Наведіть приклади застосування аналогії права та аналогії закону у господарському процесі.

Завдання 3.

Порівняйте наказне провадження в господарському та цивільному процесах.

Завдання 4.

Порівняйте систему господарських судів України з системою спеціальних судів для розгляду господарських спорів в європейських країнах та США..

Завдання 5.

Громадянин Василенко А.А. звернувся до господарського суду з позовом до ТОВ «Альбатрос» та страхового приватного акціонерного товариства «Граніт» про визнання неправомірними дій відповідачів щодо укладення договору страхування орендованого майна. Позовні вимоги обґрунтовувалися тим, що зазначені договори укладено з порушенням вимог закону, у зв'язку із чим порушено корпоративні права позивача як учасника товариства з обмеженою відповідальністю. Місцевий господарський суд відмовив у прийнятті позовної заяви, посилаючись на п. 1 ч. 1 ст. 175 ГПК України (заява не підлягає розгляду за правилами господарського судочинства).

Чи є правомірним рішення господарського суду? Аргументуйте свою відповідь

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.

Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах: Указ Президента України від 29.12.2017 р. № 454/2017. URL : // URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/454/2017>

Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України : Наказ Державної судової адміністрації України від 20 серпня 2019 року № 814. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/view/sa19118>

Про затвердження Концепції Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи : Наказ Державної судової адміністрації України від 13.04.2018 р. № 168. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0168750-18>

Рішення Конституційного суду України від 12 липня 2011 року № 9-рп/2011(щодо принципу інстанційності в системі судів загальної юрисдикції). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-11>

Рішенні Конституційного Суду України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 1 грудня 2004 р. N 18-рп/2004. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v018p710-04>

Рішення Конституційного суду України від 11.03.2010 р. № 8-рп/2010 у справі щодо офіційного тлумачення термінів "найвищий судовий орган", "вищий судовий орган", "касаційне оскарження", які містяться у статтях 125, 129 Конституції України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-10>

Рішення Конституційного суду України від 22.04.2008 р. № 8-рп/2008 (справа про мову судочинства). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-08>.

Рішення Конституційного суду України від 12.06.2013 р. № 4-рп/2013 у справі щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 127 Конституції України у системному зв'язку з частиною третьою цієї статті, статті 65 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (про вимоги до суддів). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-13>

Про ратифікацію Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності: Постанова Верховної Ради України від 19 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 9. Ст. 66.

Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам : Постанова пленуму ВГСУ від 24.10.2011 р. № 10.

Про деякі питання практики визначення підсудності справ та передачі справ з одного господарського суду до іншого : Інформаційний лист ВГСУ від 26.03.2002 р. № 01-8/350.

Про деякі питання, пов'язані із розмежуванням компетенції господарських і адміністративних судів : Інформаційний лист ВГСУ від 07.02.2006 р. № 01-8/301.
Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам : Інформаційний лист ВГСУ від 26.03.2004 р. № 01-8/534.

Спеціальна література:

Беляневич О.А. Про уніфікацію і спеціалізацію процесуального права // Університетські наукові записки. 2012. № 1. С. 95-105.

Будурова Г. М. Засоби не виправдовують мету. Що привнесе в господарський процес новий ГПК: думки науковців та практиків // Закон і бізнес. 2016. № 17. URL: <http://zib.com.ua/ua/print/123269->

Демченко С. Ф. Теоретико-методологічні засади ефективності господарського судочинства : монографія / К. : Преса України, 2009. 472 с.

Згама А.О. Щодо оптимізації процесуальних форм у господарському процесі: наказне провадження та спрощене позовне провадження // 25 років господарській юрисдикції в Україні: досвід та перспективи : матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції, 20 травня 2016 р., м. Харків. Х.: «Право», 2016 р. С. 52-55.

Притика Д. Захист економічних прав та інтересів суб'єктів господарської діяльності та держави - функція господарських судів України // Право України. 2003. № 5. С.8-15.

Притика Д. М. Арбітражний суд: проблеми організації та діяльності. К., 2000. С. 18-39.

Притика Д. Місце і роль господарських судів у судовій системі України // Вісник Академії правових наук України. 2003. № 2. С.455-467.

Хамник М.М. Формування і розвиток господарських судів в Україні (історикоправовий аспект): автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / К., 2009. 16 с.

Шицький І. Деякі питання визначення принципів побудови і функціонування місцевих господарських судів України // Право України. 2005. № 1. С.10-16.

Шицький І. Правосуб'єктність місцевого господарчого суду як органу судової влади // Вісник господарського судочинства. 2005. № 2. С.145-150.

Тема 2. Склад господарського суду. Учасники судового процесу. Співвідношення інституту доказування та процесуальних строків в господарському процесі.

Практичні завдання

Завдання 1.

Визначте види зловживань процесуальними правами та заходи їх попередження у судовому процесі.

Завдання 2.

Підготуйте проєкт заяви про відвід судді (із моделюванням певних обставин та належним обґрунтуванням).

Завдання 3.

Заповніть ордер на надання правничої (правової) допомоги (Додаток № 1 до Положення про ордер адвоката на надання правничої (правової) допомоги, затвердженого рішенням Ради адвокатів України 12.04.2019 р. № 41)

Завдання 4.

При розгляді господарського спору господарським судом було встановлено, що позов подано до особи, яка не повинна відповідати за позовом. Позивач згоди на заміну неналежного відповідача не дав, але суд за своєю ініціативою, керуючись ч. 2 ст. 48 ГПК України, виніс ухвалу про заміну неналежного відповідача. Прийняте у справі рішення було оскаржено сторонами в апеляційному порядку як незаконне. Чи є право суду на заміну неналежного відповідача безумовним? Дайте юридичну оцінку діям суду. Чи підлягають скарги сторін задоволенню?

Завдання 5.

Підготуйте проект заяви про поновлення пропущеного процесуального строку на апеляційне оскарження рішення місцевого господарського суду у зв'язку із неотриманням копії судового рішення.

Завдання 6.

На підставі аналізу судової практики господарських судів встановіть приклади зловживань процесуальними правами та види господарського-процесуального примусу та відповідальності, які застосовувались судами.

Завдання 7.

Визначте прояви несприятливих процесуальних наслідків як заходів господарсько-процесуальної відповідальності у ГПК України.

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. №5076-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. 2015, № 2-3, ст.12.

Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України, 1994, № 28, ст. 232.

Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 року № 1402- VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.

Про організацію діяльності прокурорів щодо представництва інтересів держави в суді та при виконанні судових рішень : Наказ Генеральної прокуратури України від 21.09.2018 р. № 186
Рішення Конституційного Суду України (справа про представництво прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді) від 08.04.1999 р. № 3- рп/9930

Рішення Конституційного суду України від 30.09.2009 р. № 23-рп/2009 (справа про право на правову допомогу). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-09>.

Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу судами першої інстанції: Постанова пленуму ВГСУ від 26.12.2011 р. № 18.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 14.03.2018 р. у справі №910/22324/16

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 25.04.2018 р. у справі № 806/1000/17

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 20.09.2018 р. № 924/1237/17

Спеціальна література:

Бортман О., Подолаєва А. Що Верховний Суд визнає зловживанням процесуальними правами? // Юридична газета Online. URL: <http://yurgazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/shcho-verhovniy-sud-viznaezlovzhivannnyam-procesualnimi-pravami.html>

Бутирська І. А. Правовий статус експерта з питань права у господарському процесі // Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2018. Серія Право. Вип.48. Том 1. С. 108-111.

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одиссей, 2012. 400 с.

Дем'як В. М. Учасники господарського процесу в позовному провадженні : автореф. дис ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Київ, 2012. 19 с.

Дем'як В. Суддя як учасник судового господарського процесу // Підприємництво, господарство і право. 2009. № 10. С. 165-167.

Руденко М. Прокурор та «інтереси держави» в оновлених процесуальних кодексах України: законодавчі новації, теорія і практика // URL.31

<https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/prokuror-ta-interesy-derzhavy-v-onovlenyhprotsesualnyh-kodeksah-ukrayiny-zakonodavchi-novatsiyi-teoriya-i-praktyka/>

Тема 3. Відшкодування судових витрат в господарському процесі. Судові виклики і повідомлення. Заходи забезпечення позову.

Практичні завдання

Завдання 1.

10 травня 2022 р. Господарський суд Одеської області виніс рішення, яким задовольнив позов Іванова А. А. (фізична-особа-підприємець) до ПП «Омега» про неналежне виконання робіт, при цьому зменшивши розмір неустойки у порівнянні із заявленими розрахунками у позовній заяві.

Яким чином будуть розподілені судові витрати?

Завдання 2.

АТ «Сансет» звернулося до господарського суду з позовом до ТОВ «Янтар» про стягнення заборгованості за договором поставки продукції. Як підтвердження сплати судового збору, АТ «Сансет» надало суду ксерокопію платіжного документа, побоюючись, що оригінал може бути втрачений.

Як має діяти суддя у даному випадку?

Завдання 3.

Розрахуйте розмір судового збору, що підлягає оплаті при поданні позовної заяви із вимогами щодо:

- 1) витребування майна з чужого незаконного володіння вартістю 120 тис. грн.;
- 2) визнання недійсним договору поставки обладнання на суму 2 млн. грн. від 12.12.2017 р. та застосування наслідків недійсності договору (реституції);
- 3) про визнання права власності на нерухоме майно вартістю 3 млн. грн.;
- 4) стягнення заборгованості за договором оренди на суму 10 тис. грн. та стягнення пені у сумі 1,5 тис. грн.

Література:

Нормативно-правові акти:

Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. // Голос України від 03.08.2011. № 142.

Рішення Конституційного суду України від 11.07.2013 р. № 6-рп/2013 у справі щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 59 Конституції України, частини першої статті 44 Господарського процесуального кодексу України (справа про відшкодування витрат на юридичні послуги у господарському судочинстві). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-13>.

Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського процесуального кодексу України: Постанова пленуму ВГСУ від 21.02.2013 № 7.

Про деякі питання практики застосування Закону України «Про судовий збір»:

Інформаційний лист ВГСУ від 21.11.2011 р. № 01-06/1625/2011.

Про оформлення платіжних документів на перерахування судового збору : Інформаційний лист ВГСУ від 17.09.2012 р. № 01-06/1260/2012.

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Приватного малого підприємства - фірми «Максима» щодо офіційного тлумачення

положень частини першої статті 59 Конституції України, частини першої статті 44 Господарського процесуального кодексу України від 11 липня 2013 року № 6-рп/2013 (справа про відшкодування витрат на юридичні послуги у господарському судочинстві) // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-13>

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 18 грудня 2018 року у справі № 910/4881/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78650682>.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду у справі № 922/1163/18 від 06 березня 2019 р.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 24.01.2019 у справі № 910/15944/17.

Спеціальна література:

Богля С.С. Відображення в інституті судових витрат принципів процесуальної економії та доступності судового захисту / С.С. Богля // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2003. - № 2. – С. 238-288.

Богомол О.В. Судові витрати у господарському судочинстві України : 12.00.04 : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / О.В. Богомол. К., 2014. 20 с.

Вербіцька М. Росоляк О. Деякі аспекти судових витрат у господарському процесі // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Том. Вип.3. С. 133-136.

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одіссей, 2012. 400 с.

Заміховський М. Витрати на професійну правничу допомогу: рух назад? URL : <https://evris.law/uk/stattja-vitrati-na-profesijnu-pravnichu-dopomogu-ruh-nazad/>

Згама А.О. Щодо проблем відшкодування витрат на правничу допомогу // Правове життя сучасної України : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. ред. Г. О. Ульянова. Одеса :Видавничий дім «Гельветика», 2019. Т. 2. С. 659-662

Тема 4. Форми господарського судочинства. Відкриття провадження у справі та основні вимоги до форми та змісту заяв по суті справи.

Практичні завдання

Завдання 1.

Складіть позовну заяву з моделюванням обставин справи з приводу звернення до господарського суду Хмельницької області підприємства «А» до приватного підприємця «В» з приводу порушення умов договору поставки, а саме прибуття вантажу від ПП «В» до підприємства «А» у вагоні, в якому не були пошкоджені пломби, та з нестачею продукції у кількості 10 одиниць двигунів загальною вартістю 100 000 гривень.

Завдання 2.

Підготуйте ухвалу Господарського суду Хмельницької області про відкриття провадження у справі за результати складеної позовної заяви відповідно до вимог Завдання 1.

Завдання 3.

Наведіть приклади неналежних способів захисту порушених прав та законних інтересів на основі аналізу матеріалів судової практики. На підставі судової практики визначте роль господарських судів у визначенні способів захисту порушеного права чи законного інтересу.

Завдання 4.

Дайте порівняльну характеристику окремим письмовим заявам учасників справи.

Завдання 4.

Складіть зразки заяв про зупинення провадження у справі та його поновлення.

Завдання 5.

Складіть зразок мирової угоди між позивачем та відповідачем з метою врегулювання спору.

Завдання 6.

Визначте відмінності між позовним провадженням, спрощеним позовним та наказним провадженнями. Результати представте у формі таблиці.

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII // ВВР України. 2019. № 19. Ст. 74.

Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції : Постанова пленуму ВГСУ від 26.12.2011 р. №18.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2018 року у справі № 910/10156/17. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/73627931>.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 11 червня 2019 року у справі № 917/375/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703458>.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2019 року у справі № 916/542/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82637244>

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 4 червня 2019 року у справі № 916/190/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424013>.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 4 червня 2019 року у справі № 916/3156/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424016>

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 9901/847/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703516>

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 7 листопада 2018 року у справі № 372/1036/15-ц. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78977584>.

Спеціальна література:

Антонюк О. Юрисдикційний елемент права на доступ до суду у справах щодо захисту права власності // Право України. 2018. № 7. С. 177-197

Бездоля Ю. Позовне провадження та його стадії: аналіз положень проекту Господарського процесуального кодексу України // Право України. 2017. № 9. С. 154-161.

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одісей, 2012. 400 с.

Тема 5. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову. Мирова угода. Розгляд господарської справи по суті. Фіксування судового процесу.

Практичні завдання

Завдання 1.

Підготуйте проект мирової угоди у позовному провадженні / провадженні у справі про банкрутство із моделюванням необхідних обставин.

Завдання 2.

Складіть проект медіаційної угоди на підставі самостійно змодельованих даних.

Завдання 3.

Підготуйте проект претензії щодо стягнення заборгованості за договором оренд нерухомого майна.

Завдання 4.

15 квітня 2020 р. ТОВ «Альфа» отримало претензію від свого контрагента - АТ «Гелліон» про погашення боргу у сумі 100 тис. грн. За результатами розгляду претензії було з'ясовано, що вимоги АТ «Надія» є цілком правомірними. 10 травня ТОВ «Альфа» направило відповідь на претензію, в якій визнало заборгованість перед АТ «Гелліон» в повному обсязі, але просило відстрочити погашення боргу. 17 травня АТ «Гелліон» направило визнану претензію до виконавчої служби для примусового її виконання.

Чи є правомірними дії АТ «Гелліон»?

Які нормативно-правові акти регламентують порядок досудового врегулювання спору? Чи є претензія підставою для порушення виконавчого провадження?

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016, № 30, ст. 542.

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII // ВВР України. 2019. № 19. Ст. 74.

Угода про міжнародне залізничне вантажне сполучення від 01.11.1951 в ред. 01.07.2011 р. // URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_011.

Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «торговий Дім «Кампус Коттон клуб» щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 124 Конституції України (справа про досудове врегулювання спорів) від 09.07.2002 р. № 1-2/2002 //

URL. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v015p710-02>

Правила заявлення та розгляду претензій (статті 130-137 Статуту), затверджені Наказом Міністерства транспорту України від 28.05.2002 № 334 // Офіційний вісник України від 26.07.2002 р. № 28, стор. 206, стаття 1345.

Постанова Верховного Суду від 12 червня 2018 р. у справі № 908/1604/17

Спеціальна література:

Беляневич О.А. Про досудове врегулювання господарських спорів // Вісник Вищого господарського суду України. 2014. № 2. С. 153-161.

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одиссей, 2012. 400 с.

Згама А.О. Деякі аспекти укладення мирової угоди у господарському процесі // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2013. Вип. 5. С. 110-113.

Мужик Л. Медіація та врегулювання спору за участю судді в господарському процесі // Юридична газета. 2018. № 31 (633).

Тема 6. Процесуальні питання пов'язані з виконанням судових рішень. Апеляційний та касаційний перегляд судових рішень крізь призму доступу до правосуддя.

Практичні завдання

Завдання 1.

Підготуйте апеляційну скаргу на підставі самостійно змодельованих обставин.

Завдання 2.

Які ухвали можуть бути самостійно оскаржені в апеляційному порядку?:

- а) про прийняття позовної заяви;
- б) про заміну сторони, що вибула, її правонаступником;
- в) про відмову у відводі судді;
- г) про роз'єднання позовних вимог;
- г) про забезпечення позову;

- е) про відмову у витребуванні доказу;
- є) про відновлення строку подання апеляційної скарги.

Завдання 3.

ПП «Промінь» звернулося до господарського суду з позовом до Корпорації «Будівельник» про передачу у власність п'ятикімнатної квартири у новому збудованому житловому будинку. Господарський суд позов задовольнив повністю. При цьому суд не дав оцінки такій обставині, як те, що зобов'язання про передачу квартири позивачу пов'язане із зустрічним зобов'язанням позивача частково профінансувати капітальне будівництво будинку, в якому знаходиться дана квартира. Дані обставини судом не досліджувались, оскільки сторони не заявляли про це. Рішення підписано судьєю Івановим А.А., хоча у вступній частині зазначено, що воно винесене судом у складі судді Марченко О.О.

Чи є підстави для скасування рішення господарським судом апеляційної інстанції у випадку подачі апеляційної скарги? Оцініть ситуацію.

Завдання 4.

Підготуйте апеляційну скаргу на підставі самостійно змодельованих обставин.

Завдання 5.

Після розгляду позовних вимог ТОВ «Міць» у порядку спрощеного позовного провадження, господарським судом першої інстанції у їх задоволенні відмовлено. Не погоджуючись з висновками першої інстанції, ТОВ «Міць» подало апеляційну скаргу. Проте суд апеляційної інстанції залишив рішення суду першої інстанції без змін, а скаргу без задоволення. За захистом своїх прав Товариство звернулося до Верховного суду України, мотивуючи тим, що рішення судів першої та апеляційної інстанції є незаконними, а скажник (ТОВ) є світовим лідером з виробництва сталі та зарекомендував себе як чесне і добросовісне підприємство у всіх ділових відносинах, а тому всі судові справи, що виникають зі спорів між позивачем та відповідачем, для скажника мають виняткове значення..

Яке рішення має прийняти Верховний суд України? Прокоментуйте ситуацію.

Завдання 6.

Підготуйте касаційну скаргу на підставі самостійно змодельованих обставин.

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Про деякі питання практики застосування розділу XII Господарського процесуального кодексу України: Постанова Пленуму ВГСУ від 17.05.2011 р. № 7.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 205/8482/15-ц. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095854>.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 19 червня 2018 року у справі № 18/1544-10. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/75004257>.

Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у господарському судочинстві : практич. коментар / упоряд. Ю. І. Руснак. Київ : Центр учбов. л-ри, 2016. 160 с.

Спеціальна література:

Богацька Н. Особливості апеляційного провадження відповідно до проекту Господарського процесуального кодексу України// Право України. 2017. № 9. С. 162-166.

Будурова Г.М. Обмеження права на оскарження судових рішень у господарських справах за новим ГПК України // Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції : в 2 т. : матеріали Міжнар. наук.- практич. конф. (м. Одеса, 18 трав. 2018 р.) . 2018. : Т. 2 . 2018 . С. 666-669.

Воробель У. Відкликання апеляційної скарги та залишення її без розгляду: проблемні аспекти її співвідношення // Право України. 2015. № 3. С. 159-168.

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одиссей, 2012. 400 с.

Тема 7. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у господарських справах.

Практичні завдання

Завдання 1.

Складіть зразок заяви про перегляд рішення, ухвали чи постанови господарського суду за винятковими обставинами на підставі самостійно змодельованих обставин.

Завдання 2.

Поясніть різницю між новими доказами та ново виявленими обставинами.

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Про деякі питання практики перегляду рішень, ухвал, постанов за нововиявленими обставинами: Постанова пленуму ВГСУ від 26.12.2011 р. №17.

Постанова Великої Палати Верховного Суду від 29 січня 2019 року у справі № 2-16552/10 (провадження № 11-1072зв/18). URL:<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79543758>.

Про відсутність підстав для перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами (п. 2 ч. 3 ст. 320 Господарського процесуального кодексу України) // Право України. 2018. № 2. С. 258-263.

Спеціальна література:

Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. Х. : Одісей, 2012. 400 с.

Зельдіна О. Р., Колесник Р. М. Інститут перегляду рішення суду за нововиявленими обставинами // Право і суспільство. 2017. № 4. Ч. 1. С.89-95.

Зельдіна О.Р., Колесник Р.М. Напрями модернізації законодавства щодо підстав перегляду рішень господарського суду за нововиявленими обставинами // Часопис Київського університету права. 2017. № 2. С. 90 — 93.

Колесник Р. Істотні для справи обставини як підстава для перегляду рішення господарського суду за нововиявленими обставинами // Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 74-78.

Колесник Р. Щодо порядку перегляду рішень господарського суду за нововиявленими обставинами // Підприємництво, господарство і право. 2017. № . С.75-78.

Тема 8. Проведення у справах про оскарження рішень третейських судів, видача наказів на виконання рішень третейських судів. Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб.

Практичні завдання

Завдання 1.

Підготуйте проект заяви щодо оскарження рішення третейського суду з моделюванням усіх обставин.

Завдання 2.

Підготуйте проект арбітражної угоди щодо передання спору на розгляд до Міжнародного комерційного арбітражного суду.

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в редакції від 07.07.2006. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_070

Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-XII/ URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4002-12>

Про міжнародне приватне право: Закон України в редакції від 22.08.2018. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32. Ст. 422.

Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1701-15>

Рішення Конституційного Суду України від 10.01.2008 р. № 1-рп/2008 (справа про завдання третейського суду). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001p710->

Практика застосування судами Закону України «Про третейські суди» : Узагальнення судової практики від 11.02.2009 р.

URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n_005700-09

Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції: Постанова пленуму ВГСУ від 26.12.2011 р. № 18.

Про деякі питання практики застосування Закону України «Про третейські суди» : Інформаційний лист ВГСУ від 17.09.2012 № 01-06/1258/2012. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Компанія «Регент» проти України» : від 03.04.2008. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_426.

Спеціальна література:

Вороняк А.С. Міжнародний комерційний арбітраж: поняття, правова природа та його види. URL : <https://vl.arbitr.gov.ua/sud5004/pres-centr/publications/538856/>

Гаврилішин А., Козирева В. Особливості розгляду спорів третейськими судами України // Підприємництво, господарство і право. 2009. № 7. С. 152-155. Господарське процесуальне право : підручник / за ред.: О.П. Подцерковного, М.Ю. Каргузова. Х. : Одісей, 2012. 400 с.

Довганчук С. Принцип законності у третейському розгляді // Підприємництво, господарство і право. 2010. № 1. С. 10-13.

Тема 9. Розгляд господарських справ про банкрутство, та справи у спорах з майновими вимогами до боржника з урахуванням особливостей Кодексу України з процедур банкрутства.

Практичні завдання

Завдання 1.

Складіть зразок заяви про відкриття провадження у справі про неспроможність фізичної особи.

Завдання 2.

У березні 2019 року державне підприємство «Будівельник» на підставі договору виконало роботи для ТОВ «Апельсин», що було зафіксовано в акті виконаних робіт. Вартість цих робіт становила 1 млн. грн. Роботи мали бути оплачені замовником у строк до 01 січня 2020 р.

12 лютого 2020 р. державне підприємство «Будівельник» звернулося до господарського суду з позовом про стягнення з ТОВ «Апельсин» 1 млн. грн. У процесі судового розгляду було з'ясовано, що 20 листопада 2019 р. господарським судом було відкрито провадження у справі про банкрутство, про що було 10 грудня 2019 р. офіційно оприлюднено на сайті Верховного суду України.

Які правові наслідки відкриття господарським судом провадження у справі про банкрутство?

Як задовольняються вимоги кредиторів під час процедури банкрутства? До яких кредиторів (забезпечених, конкурсних чи поточних) належить державне підприємство «Будівельник»?

Які дії мало вчинити державне підприємство «Будівельник»?

Література:

Нормативно-правові акти та судова практика:

Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII // ВВР України. 2019. № 19. Ст. 74.

Про затвердження Положення про автоматизовану систему з відбору кандидатів на призначення арбітражного керуючого у справах про банкрутство : Постанова Пленуму ВГСУ від 16.01.13 р. №1.

Про затвердження Положення про порядок офіційного оприлюднення відомостей про справу про банкрутство : Постанова пленуму ВГСУ від 17.12.2013 р. № 16.

Про затвердження Положення про порядок проведення санації до порушення провадження у справі про банкрутство : Постанова пленуму ВГСУ від 17.12.2013 р. № 15.

Про судову практику в справах про банкрутство: Постанова пленуму Верховного Суду України від 18.12.2009 р. № 15

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів КГС від 15.01.2019 у справі № 15/250-б). URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79250039>.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів КГС від 15.01.2019 у справі № 904/9583/17). URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79250033>.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів КГС від 23.01.2019 у справі № 923/398/14. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79531534>.

Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів КГС від 29.01.2019 у справі № 902/1145/15). URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79545557>.

Спеціальна література:

Беляневич О.А. Про особливості застосування норм про позовну давність у справах про банкрутство // Підприємництво, господарство і право. 2017. № 10. С. 5-9.

Бірюков О. Банкрутство фізичних осіб: розробка міжнародних стандартів // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. 2013. Вип. 1 (40). С. 60-62.

Бутирська І.А. Правовий статус учасників справи про банкрутство : монографія. Чернівці : Технодрук, 2017. 184 с.

1.5. Індивідуальні завдання

1.5.1. Основні вимоги до написання індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання передбачаються у формі реферату.

Тема реферату обирається студентом добровільно або закріплюється за студентом викладачем на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами. Виконання реферату передбачає:

— підбір та опрацювання літератури за темою;

— складання плану і виконання роботи (вступ, *перше питання* — розкриття теоретичних аспектів проблеми, виклад основних ідей та пропозицій авторів; *друге питання* — аналіз фактичних та статистичних даних; висновки; список використаної літератури та інформаційних джерел);

Метою написання реферату є систематизація, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань щодо основних понять господарського процесуального права, його джерел та інститутів. Реферат має відображати рівень теоретичної підготовки студентів і вміння творчого використання матеріалу дисципліни. Реферат повинен бути виконаний творчо, на високому науково-теоретичному рівні. Під час підготовки реферату студенту необхідно продемонструвати вміння користуватися нормативно-правовими актами, судовою практикою та спеціальною юридичною літературою для виявлення закономірностей явища, що досліджується.

Реферат має бути обсягом 10-15 сторінок і містити такі розділи: вступ, основна частина, висновки та пропозиції, використана література, додатки. У вступі обґрунтовується актуальність теми, формулюються мета і завдання

дослідження.

В основній частині слід відобразити теоретичний огляд літератури з досліджуваного питання вітчизняних та зарубіжних авторів, теоретичне обґрунтування актуальності вибраної теми, здійснити висвітлення теоретичних основ досліджуваного питання згідно складеного плану.

Висновки та пропозиції повинні бути стислими, обґрунтованими, чітко сформульованими і містити основні результати роботи.

У списку літератури вказуються всі джерела, які студент фактично використовував у роботі над темою, у такому порядку: нормативно-правові акти; судова практика; спеціальна література (за алфавітом).

Виклад змісту реферату має бути чітким, зрозумілим і стислим, слід послідовно і вичерпно розкривати тему та її окремі питання. Текст необхідно переділяти абзацами, допоміжний матеріал доцільно подавати у додатку.

При написанні реферату потрібно користуватися єдиними умовними позначеннями та скороченнями. Цитати, інші запозичені дані повинні мати обов'язково посилання на джерело, яке подається у квадратних дужках цитати. У дужках вказують порядковий номер джерела відповідно до списку використаної літератури та сторінку. Роботу відкриває титульний аркуш. На наступному аркуші вказується зміст, де зазначаються всі розділи роботи. Нумерація сторінок реферату повинна бути наскрізною, починаючи з титульного аркуша.

Роботи виконуються комп'ютерним способом з одностороннім розміщенням тексту на папері формату А4 (210 мм x 297 мм) з дотриманням прийнятих у діловодстві стандартних берегів : лівого — 30 мм, верхнього та нижнього — 20 мм, правого — не менше 10 мм.

Робота починається з титульного аркуша. Нумерація аркушів роботи починається з титульного аркуша. Номер на титульному аркуші не проставляється.

Обсяг роботи має забезпечувати належне висвітлення завдання і повинно бути виконано шрифтом Times New Roman кеглем 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Титульний аркуш реферату оформлюється за зразком 1.

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра трудового, земельного та господарського права

**Навчальна дисципліна:
Господарське процесуальне право**

РЕФЕРАТ
на тему:
„ ... назва теми ... „

Виконала:
Марченко
Мирослава Олександрівна,
студентка 4 курсу

Перевірив:
Заверуха Сергій Володимирович,
Доцент кафедри трудового, земельного та
господарського права, к.ю.н

Хмельницький
2023

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	- 2
1. (назва першого розділу)	- 3
2. (назва другого розділу)	- 6
3. (назва третього розділу)	- 9
Висновки	- 12
Список використаних джерел	- 14

Вступ

.....

(Виклад змісту вступу)

.....

1. (назва першого розділу)

.....

(Виклад змісту першого розділу)

.....

2. (назва другого розділу)

.....

(Виклад змісту другого розділу)

.....

3. (назва третього розділу)

.....

(Виклад змісту третього розділу)

.....

Висновки

.....

(Виклад змісту висновків)

.....

Список використаних джерел

1. .... *(реквізити джерела)* .....
2. .... *(реквізити джерела)* .....
3. .... *(реквізити джерела)* ..... *(і т.д. відповідно до вимог оформлення списку джерел).*

Нижче списку використаних джерел рукописним способом зазначаються дата виконання реферату і особистий підпис студента.

1.5.2. Тематика індивідуальних завдань

1.5.2.1. Теми рефератів

У якості індивідуальної роботи кожен студент має представити **реферат** на одну з представлених тем:

1. Форми вирішення спорів підприємців в Україні.
2. Історія комерційного судочинства України.
3. Завдання та повноваження господарських судів в Україні.
4. Значення судової практики в розвитку господарського процесуального права і законодавства.
5. Принцип диспозитивності в господарському процесі.
6. Принцип змагальності в господарському процесі.
7. Юрисдикція господарських судів та її основні критерії.

8. Колізії юрисдикції в господарському процесі та шляхи їх вирішення.
9. Господарський суд як учасник господарського процесу.
10. Треті особи в господарському процесі.
11. Захист державних інтересів в господарському процесі.
12. Представництво в господарському процесі.
13. Предмет доказування в господарському процесі та його структура.
14. Використання окремих засобів доказування в господарському процесі.
15. Поняття позову в господарському процесі.
16. Способи захисту прав відповідача в господарському процесі.
17. Судові витрати в господарському процесі.
18. Основні проблеми відкриття провадження у справі в господарському процесі та принцип доступності правосуддя.
19. Мирова угода як засіб примирення в господарському процесі.
20. Винесення рішення господарським судом.
21. Розвиток системи перегляду судових рішень в господарському судочинстві України.
22. Становлення і розвиток інституту апеляції в господарському процесі України.
23. Межі розгляду справи в господарському суді апеляційної інстанції.
24. Повноваження суду апеляційної інстанції в господарському процесі.
25. Становлення і розвиток інституту касації в господарському процесі України.
26. Межі розгляду справи в господарському суді касаційної інстанції.
27. Обмеження права на касаційне оскарження.
28. Порівняльний аналіз апеляційної та касаційної інстанцій господарських судів.
29. Реалізація принципів господарського процесу на стадіях перегляду судових актів в апеляційному та касаційному порядку.
30. Підстави розгляду справ в господарському суді за ново виявленими обставинами.
31. Місце виконавчого провадження в системі господарського процесу.
32. Загальна характеристика провадження у справі про банкрутство в господарському суді.
33. Особливості перегляду судових актів господарського суду у справі про банкрутство.
34. Правове положення осіб, що беруть участь у справі про банкрутство.
35. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.
36. Особливості розгляду господарських спорів третейськими судами в Україні.
37. Порядок визнання та виконання рішень іноземних арбітражів.
38. Особливості розгляду спорів за договором... (вибрати договір за власним бажанням).

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття, предмет, метод ГПП.
2. Законодавство, що регулює діяльність господарських судів
3. Завдання і функції господарських судів.
4. Система господарських судів України.
5. Правовий статус суддів господарських судів.
6. ГПП як наука.

7. Система ГПП.
8. Господарські процесуальні правовідносини.
9. Принципи ГПП.
10. Право на звернення до господарського суду.
11. Правнича допомога.
12. Справи, що відносяться до юрисдикції господарських судів.
13. Інстанційна юрисдикція.
14. Територіальна юрисдикція (підсудність).
15. Виключна підсудність господарських справ.
16. Процесуальні особливості передачі справи за підсудністю до іншого суду.
17. Суб'єктивний склад сторін господарського спору.
18. Визначення складу господарського суду.
19. Фізична особа як сторона господарського спору.
20. Докази та доказування в господарському процесі.
21. Порядок подання доказів; витребування доказів.
22. Письмові докази. Речові докази. Електронні докази.
23. Підстави звільнення від доказів.
24. Процесуальні строки вчинення дій з подання доказів, наслідки їх пропущення та продовження.
25. Види судових витрат.
26. Витрати на професійну правничу допомогу.
27. Особливості розподілу судових витрат.
28. Правила відшкодування понесених судових витрат стороною.
29. Судові виклики і повідомлення та офіційне оприлюднення оголошень у справах.
30. Заходи процесуального примусу.
31. Забезпечення позову (підстави, заходи, зустрічне забезпечення, скасування забезпечення позову).
32. Вимоги до порядку подання заяви про забезпечення позову.
33. Особливості розгляду спорів за правилами наказного провадження.
34. Позовне провадження: письмові заяви учасників справи.
35. Загальне позовне провадження.
36. Спрощене позовне провадження.
37. Малозначні справи.
38. Особливості розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження.
39. Види заяв по суті та вимоги до їх оформлення.
40. Подання позовної заяви.
41. Залишення позовної заяви без руху.
42. Повернення позову та відкриття провадження у справі.
43. Правові підстави врегулювання спору.
44. Припинення врегулювання господарського спору за участю судді.
45. Відмова позивача від позову.
46. Мирова угода сторін.
47. Загальні положення розгляду господарської справи. Строки розгляду справи по суті.
48. Відкриття розгляду справи по суті.
49. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
50. Судові дебати та ухвалення рішення.
51. Загальний порядок фіксування судового засідання технічними засобами.
52. Правові заходи фіксування судового засідання.
53. Залишення позову без розгляду.
54. Поновлення провадження у справі.
55. Зупинення провадження у справі.

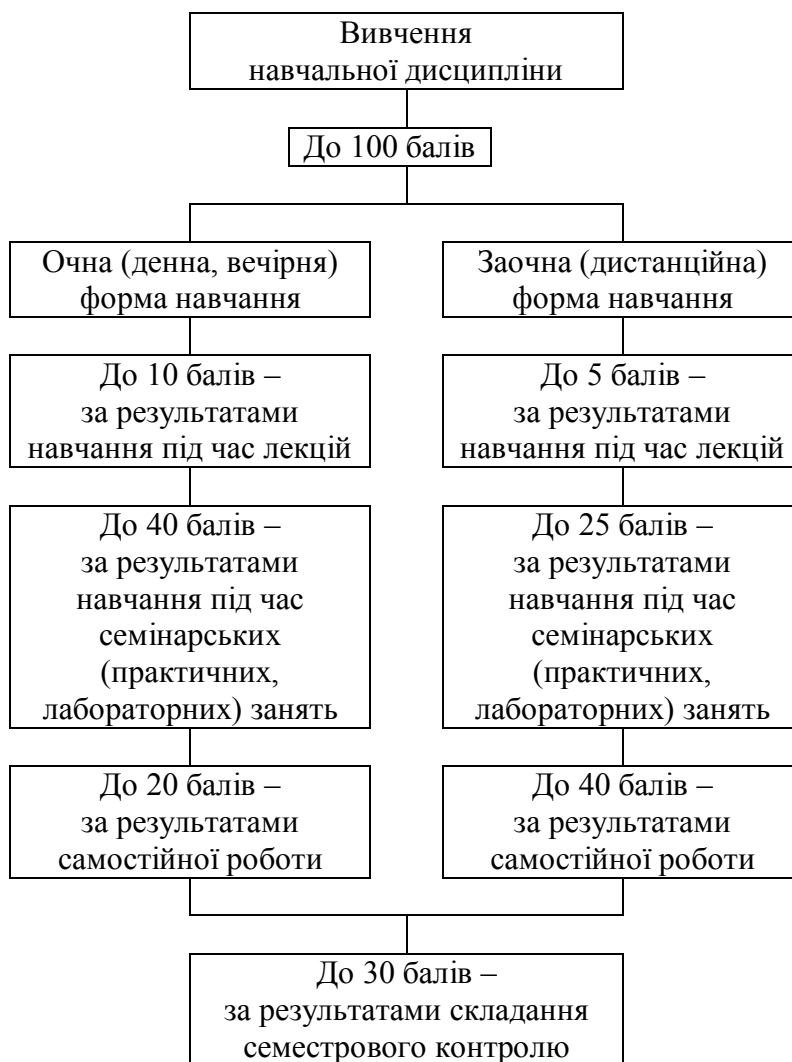
56. Закриття провадження у справі.
57. Правила звернення судових рішень до виконання.
58. Види та порядок ухвалення судових рішень.
59. Зміст ухвали суду.
60. Відстрочення, розстрочення виконання судового рішення.
61. Поворот виконання рішень, постанов.
62. Заміна сторони виконавчого провадження.
63. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому порядку.
64. Порядок подання апеляційних та касаційних скарг.
65. Межі перегляду справ в апеляційній та касаційній інстанції
66. Повноваження суду апеляційної та касаційної інстанції
67. Зміст постанов суду апеляційної та касаційної інстанції
68. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
69. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
70. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
71. Право на звернення із скаргою до суду та вирішення даної скарги в суді. Строки для звернення із скаргою.
72. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
73. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
74. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження.
75. Підстави та порядок оскарження рішень третейських судів у господарських судах.
76. Порядок видачі господарськими судами виконавчих документів на примусове виконання рішень третейських судів.
77. Судовий розгляд справи про оскарження рішення третейського суду.
78. Особливості видачі наказу на примусове виконання рішення третейського суду.
79. Порядок розгляду заяви про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду.
80. Види третейських судів, що розглядають господарські спори, процедура прийняття ними рішень і порядок їх виконання.
81. Відновлення втраченого судового провадження в господарській справі.
82. Підсудність судам справ за участю іноземних осіб.
83. Судове доручення, виконання доручення іноземного суду, виконання в Україні судових доручень іноземних судів.
84. Поняття банкрутства крізь призму Кодексу України з процедур банкрутства.
85. Особливості провадження у справі про банкрутство.
86. Стадії провадження у справах про банкрутство. Учасники провадження у справах про банкрутство.
87. Судові процедури, які застосовуються до боржника.
88. Розпорядження майном боржника.
89. Санація боржника у справах про банкрутство.
90. Ліквідаційна процедура у справах про банкрутство.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Господарське процесуальне право: поняття, предмет, метод.
2. Види судових витрат.
3. Особливості розгляду справ за правилами спрощеного позовного провадження.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 15 лекцій за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9					
1.	9	0,5	0,7	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	2,0					

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 10 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	Вид самостійної роботи	Номер теми														Усього балів	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9							
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	2	2	2	2	3	3	4							20
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5														5	
	Усього балів															25	

3. Рекомендовані джерела

3.1. Базові джерела

3.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. Ст.141.

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року. *Офіційний вісник України*. 2003. №11. Ст. 462.

3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №6. Ст. 56.

4. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019, № 19, ст.74

5. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України* 2011. № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 /, стор. 556. стаття 112.

6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. *Офіційний вісник України*. 2003. №11. Ст. 461.

7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року. *Офіційний вісник України*. 2004. №16 (07.05.2004). Ст. 1088.

8. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50. Ст. 472.

9. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 30. ст.542.

10. Про судову практику в справах про банкрутство: Постанова Пленуму Верховного суду України від 18.12.2009 року № 15. *Вісник Верховного суду України*. 2010. № 2. стор. 3.

11. Закон України " Про судоустрій і статус суддів " // ВВР України. – 2010. – № 41-42,43. – Ст. 529.
12. Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994 № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1994 р. - № 28. – ст.232.
13. Постанова Пленуму Вищого Господарського Суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» // Вісник господарського судочинства. - 2012 р. - № 1. - ст. 27.
14. Оглядний лист Вищого Господарського Суду України «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності» // Вісник господарського судочинства. - 2008 р. - № 1. - ст. 84.

3.1.2. Література

1. Вінник О.М. Господарське право: навчальний посібник. К.: Правова єдність, 2009. 766 с.
2. Господарське процесуальне право: практикум/ І.А. Балюх, О.К. Намясенко, Г.Д. Лисунь; за заг.ред. І.А. Балюх і О.К. Намясенко.- К.: КНЕУ, 2015.- 244с.
3. Господарський процес. Практикум. Навч. посіб./ кол.авт.- Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018.- 192с.
4. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях): навч. посіб.; Н.В. Никитченко.- Чернігів: Десна Поліграф, 2019.- 378 с.
5. Господарське процесуальне право : підручник / за ред. М.Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. - 400с.
6. Господарське процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки для іспитів. / за ред. І.В. Тетарчука. – К.: центр навчальної літератури, 2021. – 216 с.
7. Господарський процес : навч. посіб./ В.А. Кройтор, О.В. Синегубов, О.Г. Гортнікта ін..; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внут.справ. – Харів, 2020.- 328с.
8. Господарське судочинство. Процесуальні документи. Практичний коментар та зразки. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. – 176.
9. Мелех Л.В. Господарський процес України: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316с.
10. Подцерковний О.П., Квасніцька О.О., Степанова Т.В. та ін. Господарське процесуальне право. - Підручник. –Х.: Одиссей, 2012.- 400с.
11. Артемович І.. Банкрутство компаній у період пандемії COVID-19: міф чи реальність. Всеукраїнське щотижневє професійне юридичне видання. *Юридична газета Online*. №7 (713). 2020. URL:<https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/bankrutstvo-kompaniy-u-period-pandemiyi-covid19-mif-chi-realist.html>
12. Берест М.М., Тимошенко А.П.. Критичний аналіз змісту економічної категорії банкрутство. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2010. Вип.29. С. 69-72.
13. Бірюков О.М. Банкрутство громадян: за і проти. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2011. № 11. С. 60-65.
14. Бутирська І. Правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. Вип. 12. С.89-94.
15. Бутирський А.А. Заходи щодо відновлення платоспроможності боржника як шлях подолання банкрутства: монографія. Чернівці, 2018. 251 с.
16. Волот О.І., Бабич І.М., Ткаченко О.О.. Банкрутство підприємства: сутність, ймовірність та методи визначення. *Науковий вісник Полісся*. 2015. Вип. 4. С.61-67.
17. Гарагонич О.В.. Припинення господарської правосуб'єктності акціонерного товариства внаслідок банкрутств. *Економіка та право*. 2019. № 3 (54). С. 24-33.
18. Грабован Л.І. Погашення вимог кредиторів у процедурі банкрутства: теорія і практика: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 308 с.

19. Жадан Т.А., Мелень О.В., Якименко-Терещенко Н.В. Банкрутство підприємства: сутність поняття та основні ризик-фактори його виникнення в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та управління. Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.37. С. 243-251.
20. Занько М.. Загроза банкрутства – нові, поки що не використані можливості. Всеукраїнське щотижневє професійне юридичне видання. *Юридична газета Online*. №7 (713). 2020. URL:<https://jur-gazeta.com/publications/practice/bankrutstvo-i-restrukturizaciya/zagroza-bankrutstva--novi-poki-shcho-ne-vikoristani-mozhливosti.html>
21. Кабенюк Ю.В. Загальна характеристика відносин арбітражного управління у процедурі банкрутства. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 6. С. 87–95.
22. Лукашук М. Правове регулювання банкрутства фізичних осіб - підприємців на підставі Кодексу України з процедур банкрутства. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. *Збірка наукових статей*. За загальною редакцією д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. Київ, 2019. 216 с.
23. Лукашук М. Правове регулювання банкрутства фізичних осіб на підставі Кодексу України з процедур банкрутства. Застосування норм Кодексу України з процедури банкрутства. С.174-181. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Jukov_Zbirka_Bankrut_v2_191007_out.pdf
24. Мірошніченко О.Ю. Інститут банкрутства як інструмент регулювання діяльності неплатоспроможних підприємств. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2012. Вип. 27. Т.1. С. 321-331.
25. Москвін Б. Банкрутство як механізм антикризового управління. *Вісник КНТЕУ. Підприємництво*. 2020. Вип.2. С.58-68.
26. Назімок Н. Інститут банкрутства фізичних осіб: перспективи законодавчого врегулювання в Україні та зарубіжний досвід. *Підприємництво, господарство і право*. 2008. № 10. С. 47-50.
27. Підгородецька А. Реформування системи неплатоспроможності: антикорупційна спрямованість Кодексу України з процедур банкрутства. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. *Збірка наукових статей*. За загальною редакцією д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. Київ, Алерта, 2019. С. 6-14.
28. Тварковський А. А. Щодо правової основи відновлення платоспроможності або визнання банкрутом фізичної особи – підприємця. *Шляхи вдосконалення законодавства*. 2019. С. 10-19.
29. Троц І.В. Визначення поняття банкрутства та причини його виникнення у сучасних умовах розвитку. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2011. № 5(2). С. 221-228.
30. Фесюра М.В.. Ліквідація, реорганізація, банкрутство підприємства, установи, організації в сучасний період: поняття та юридична сутність. *Публічне право*. 2013. № 1. С.310-317.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

<http://portal.rada.gov.ua/> - Верховна Рада України
<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського
<http://www.auc.org.ua/> – Асоціація міст України
<http://vassr.org/index.php/ua/> – Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад
<http://uarog.org.ua> – Українська асоціація районних та обласних рад
<http://www.nbu.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
<http://www.adm.km.ua/> - Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
<http://km-oblrada.gov.ua/> - Веб-сайт Хмельницької обласної ради
<http://www.khmelnysky.com/> - Веб-сайт Хмельницької міської ради
<http://univer.km.ua/> - Хмельницький університет управління та права

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри трудового, земельного та господарського права, к.ю.н

_____ 2023 року

_____ ЗАВЕРУХА С.В.

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри трудового, земельного та господарського права

_____ 2023 року, протокол № ____ .

Завідувач кафедри, доктор юридичних наук,
доцент

_____ 2023 року

_____ КОСТЯШКІН І.

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

_____ ЗАХАРЧУК В.М.

